…НУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 72 (7980)
МАРТЫН 24
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Социалистическэ уялга абаал һаа, тэрэнээ дүүргэхэ хэрэгтэй

…ПСС-эй XX съездын шиидхэбэ…үдые манай ороной бүхы …лшад нэгэн һаналтайгаар дэм…, тэрэниие бэелүүлхын түлөө …итэйгээр тэмсэжэ байна. Съез… хараалһан асари ехэ зорилго…ые амжалтатайгаар, болзор…ь урид дүүргэхэ гэһэн социа…ическэ мүрысөөн үргэнөөр дэл…э байнхай.

…анай республикын ажалшад бү… советскэ арадтаяа хамта тэрэ …ысөөндэ хабаадажа, шэнэ ам…ануудые туйлахын түлөө шар… оролсобо. Республикымнай тү… механизаторнууд трактор ма…нуудай заһабарилгые һайн ша…айгаар богони болзорто үнгэр…н түлөө мүрысэжэ, һайн үрэ дүн …һан байна. Мүнөө 38 МТС-…й 34-ниинь трактор машина…ай заһабарилгые дүүргээ. …нскын, Бичурын, Темлюйскэ, …ын, Түнхэнэй МТС-үүд комбайн …барилха түсэбөө дүүргэһэн бай…м.

…ронежско областиин колхозни…й уряада харюу болгон, Му…эбэрэй аймагай «Коммунизм» …озой гахайшад энэ жэлдэ га… мяха абалгые гурба дахин …хэ, бүхыдөө долоон зуу гаран …ер пахайн мяха гүрэндөө ту…а гэһэн уялга абаад, тэрэнээ …үлхын хойноһоо тэмсэнэ. Мүн …алгаар абаһан уялгануудаа …лтатайгаар дүүргэжэ байһан …шад олон.

…румканай аймагай колхозни… болон МТС-эй хүдэлмэрилэг… 1956 ондо колхозуудтаа барил… хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха … тодорхой уялга абаад, эр…эйгээр ажаллажа байнхай.

…иалистическэ уялга абаха, тэ… дүүргэхын хойноһоо оролдохо … ажалшадай нэрэ хүндын хэ… хүдөө ажахыда, промышлен…да ажалай бүтээсые дээшэ…э гол арга нүхэсэл болонхой. …һээ социалистическэ мүры…имагтал зүбөөр хүтэлбэрилһэн …а ажалай амжалта заатагүй …гдадаг байна бшуу.

…эбэшье, республикымнай …н һалбаринуудта, илангаяа … ажахыда дутагдалнууд олон, …йнгоо арга боломжонуудые … хэрэглэдэггүй, гээгдэжэ яба… колхозууд, МТС-үүдшье бии. … жэл малай үбэлжэлгэ оло… аймагуудта хангалтагүйгөөр …жэ байна. Ажахын жэлэй ха…жа байбашье, һү һааха түсэб …ы дээрээ миин 17,5 процент …һэн байна. Малай ашаг шэ… дээшэлүүлхын орондо, харин … турааһан, гарза хоролтодо …һан колхозууд олон. Тиин ерэ…лдэ адуу малдаа гүйсэд хүрэхэ … бэлдэхэ, сабшалан, таряалан…тэгжүүлхэ, уһалууриин газарые …хэ тушаа өөдтэй юумэ хэгдэ…. Мүнөө хүрэтэр хабарай та…да хэрэглэгдэхэ үрэһэн гүйсэд …гдээгүй байһаар.

…бүгэдэ юун дээрэһээ болоноб …, аймагуудай партийна, со… организацинуудай, МТС-… болон колхозуудай хүтэлбэ…шэд хараалһан түсэбөө, аба… социалистическэ уялгануудаа …хын түлөө эмхидхэлэй хүдэл…тон һулаар ябуулна. Жэшээл… Кударын аймагай Ехэ-Куда… МТС-эй болон тэрэнэй харьяа… колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд … ондо үндэр баян ургаса абаха, …й түлөө агротехническэ хэм…ябуулгануудые гүйсэд һайнаар …үлхэбди гэһэн уялга абаад, …бликын бүхы колхозникуудые, …низаторнуудые уряалаа һэн.

…д абаһан тэдэ уялгануудаа бо…ор бэелүүлхын түлөө оролдоо… энэ хэрэгтэ бүхы механизатор…айнгаа, колхозникуудайнгаа …хи хүсые элсүүлээгүй байшоо. …эн дээрэһээ, болложо, орооһото …уранууудайнгаа үрэһэнэй хаха… дынь тарилгын шанарта хүргөөдүй, үрэһэеэ хороор угаажа эхилээдүй байһаар. Наг шэбхэ зөөхэ түсэбөө холо дүүргээдүй. Сахарна свёклын, кукурузын үндэр баян ургаса абахабди гэһэн аад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө энэ гэхэ юумэ хээгүй.

Партиин Кударын айком, тэрэнэй Ехэ-Кударын МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Балдуев механизаторнуудай, колхозникуудай эдэбхи үүсхэлые дэмжэхэ гэһэн тогтоол айкомойнгоо бюро дээрэ абаһаараал хизаарлашаһан байха юм. Нүхэр Балдуев колхозуудайнгаа үйлэдбэриие гүнзэгыгөөр шудалан шэнжэлдэггүй, тиимэһээ бодото байда… мэдэдэггүй. Социалистическэ …сөө үргэнөөр эмхидхэхэ, түрүү дүй дүршэлые колхозуудай ажахыда нэбтэрүүлхэ тушаа өөдтэй юумэ хээгүй байна.

Абаһан социалистическэ уялгадаа иимэ харюусалгагүйгөөр хандадаг ябадал гансахан Кударын аймагта үзэгдэнэ бэшэ. Зарим ушарта доторойнгоо арга боломжонуудые һайса тооложо үзэнгүй, һанаандаа ороһон лэ юумые уялга болгон абаад, тэрээн тухайгаа хаа хаанагүй хашхаржархёод бодото эмхидхэлэй хүдэлмэриие тоодоггүй хүнүүд олон.

Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд 1956 ондо баян ургаса абаха, малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, малай типовой байрануудые, культурна гуламтануудые олоор бодхоохо, Сулхара гол дээрэ хаалта барижа, 1500 гектар сабшалан уһалха, шэнэ гараһан түлнүүдээ нэгэшье толгой гарзалуулангүй тэнжээхэбди гэжэ байгаад уялгануудые ехээр абаа һэн. Тэрээн тухайгаа аймагай, областной газетэнүүдтэ бэшэһэн, оло дахин суглаа зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн байна. Теэд, тэдэнэр эдэ уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлхэеэ мартажархиһан байха юм.

Хэрбээ колхозуудай, МТС-үүдэй абаһан социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые шалгаад үзөө һаа, иимэрхүү баримтанууд республикын аймаг бүхэндэ ушарха. Энэ яахадаа иимэ болооб гэхэдэ, абтаһан уялгануудай дүүргэлтые туйлаха, тэрэниие саг үргэлжэ хинан шалгажа байха үүргэеэ зарим хүтэлбэрилэгшэд мартажархина.

Иимэ байдалые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Хараалһан түсэбэй, абаһан социалистическэ уялгануудай дүүргэлтын хойноһоо харюусалгые дээшэлүүлхэ шухала. Социалистическэ уялга абаал һаа, тэрэнээ заатагүй дүүргэхын түлөө хүн бүхэн тэмсэхэ ёһотой.

Партиин айкомуудай, аймгүйсэдкомуудай, партийна, профсоюзна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа, тэрэнээ дүнгүүдыень олониитэдэ харуулжа байха шухала. Тиихэ зуураа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэнь тэдэндэ һаад ушаруулдаг юумые элирүүлэн, дары усадхаха шухала.

Гадна, наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые шудалхадань, тэрэниие ажалдаа нэбтэрүүлхэдэнь, партийна, профсоюзна организацинууд мүрысэгшэдтэ туһалха ёһотой. Энэ хэрэгтэ агитаторнууд тон шухала үүргэ дүүргэхэ байна.

Арад зоной эдэбхи үүсхэлыень али болохоор дэмжэжэ, зургаадахи табанжэлэй даалгабаринуудые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе ажахынгаа бүхы һалбаринуудта үргэнөөр дэлгэрүүлэн, тэрэниие эдэбхитэйгээр хүтэлхэ гээшэ партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай шухала зорилго мүн.

Горьковско ГЭС-эй барилга дээрэ

…ОРЬКИЙ, мартын 23. (ТАСС). …рьковско гидроэлектростанциин …лгашад һайрамай уһа хаахада …гэй барилгануудые түргэнөөр … байна. Тэрэнь Горьковско …н уһые хааха юм. Эндэ мү… хүсэтэ 7 земснарядууд хүдэл…рижэ эхилээ. Түрүүшын үдэр…эй турша соо земснарядуудай …ришэд 30 мянга гаран ку… шорой угаажа хаяа.

ГЭС-эй ээлжээтэ агрегадые болзорһоонь урид ашаглалгада оруулха гэжэ шиидэһэн спецгидроэнергомонтажай хүдэлмэрилэгшэд хүсээ хоёр дахин эршэдхэн ажаллажа байна. Тэдэнэр абаһан уялгаяа бэелүүлэн, зургаадахи турбинын мөөр, ротор болон бусад частьнуудые хабсаргажа дүүргэхэ ойртобо.

Саг орой болоо. Тарилгада бэлэдхэлэй дутуунуудые дары усадхаха

☆

Һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахань

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые Ториин аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд гүнзэгы баяртайгаар угтаад, ажал хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулжа байна. Жэшээнь, таряанажалай хоёрдохи бригада хабарай тарилгада һайнаар бэлдэжэ байнхай. Энэ бригада (бригадирынь И. Грыдин) үбэлэй үедэ таряанайнгаа газарта наг шэбхэ ехээр гаргаа. Мүн зэр зэмсэгүүдээ бултыень заһажа дүүргэһэн байна. Хамтадаа 8 морин анзаһан, 1 морин сеялкэ, 5 борной заһагдаа. Хабарай тарилгада ябаха 47 мориной тоног зэмсэг бултадаа бэлэдхэгдээ. Бригадын гэшүүн бүхэн хабарай тарилгын түсэбтэй танилсажа, ямар культурые, хэды шэнээн талмайда тарихаяа мэдэхэ болонхой. Бригадынхид энэ хабар нёдондонойхидо орходоо шэниисэ 74 гектар, овёс 10 гектар, ячмень 55 гектар, зелёнко 40 гектар ехээр тариха юм. Мүн 30 гектар люцернэ түрүүшынхеэ тариха байна.

Бригадир Грыдин тарилгада бэлэдхэл тухай иигэжэ хөөрэнэ:

— Үбэлдөө зэр зэмсэгүүдээ заһабарилхаһаа гадна, 8 тэргэ, хэдэн хайрсаг шэнээр хээбди. Хэрэгтэй болохо мэшээгүүд бэлэдхэгдээ. Юрэдөө, хабарай тарилгада түгэс бэлэн болонхойбди.

Энэ бригада колхозойнгоо нэгэдэхи бригадатай мүрысэнэ. Нэгэдэхи бригада тарилгада мүн лэ һайнаар бэлдэһэн байна. Эдэ бригаданууд тарилгада бэлэдхэхын хажуугаар барилгын модо бэлэдхэхэ, зөөхэ һарын үедэ яһала ехэ юумэ хэһэн байна. Хоёр бригада хамта 750 кубометр модо отолжо, ехэнхиинь барилгын газарта зөөгөө.

Т. Александров.

Үрэһэеэ бултынь сэбэрлэбэ

Яруунын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула февраль һараһаа таряагаа сэбэрлэжэ эхилһэн юм. Мүнөө таряанай хүрэнгэ булта сэбэрлэгдэнхэй.

Тэрэшэлэн огородто хэрэглэгдэхэ хоёр центнер шубуунай аргал, хорёод центнер үнэһэн суглуулагданхай. Энээнһээ гадна, таряанай болон сабшалангай газар дээрэ 700 гаран тонно наг шэбхэ гаргагдажа тараагдаа.

П. Тыскеева.

☆ ☆ ☆

Нютагай үтэгжүүлгые тооногүй

Сэлэнгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз нёдондо орооһото культурануудай муу ургаса абаһан юм. 1600 гектар таряалангайнгаа газарһаа дунда жэшээгээр га бүриин миин 4 центнер ургаса хуряагаа һэн. Колхозникуудай ажалта үдэр бүхэндэнь оройдоо 800 грамм таряа хубааһан юм. Иимэ бирагүй ургаса ургуулһанай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, эндэ таряанай газар дээрэ үбэлэй, хабарай үедэ хэгдэхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд тоогдодоггүй.

Энэ колхоз мүнөө жэлдэ үн…эр ургаса абахын тула таряанай газар дээрэ нютагай үтэгжүүлгэ элбэгээр гаргажа, таряалангые үрэжэл һайнтай болгохые оролдохо ёһотой байгаа. Гэбэшье, эндэ наг шэбхэ гаргаха, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Мартын 17-ной байдалаар, энэ колхоз арай гэжэ 378 шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаа, 10-аад центнер үнэһэ, 20-ёод центнер шубуунай аргал суглуулаа.

Энэ хабартаа колхоз 350 гектарта кукуруза тариха түсэбтэй. Гэхэ зуура, энэ культурын таригдаха участогуудта үтэгжүүлгэ үшөө зөөгдөөгүй байһаар.

Хабарай тарилгын эхилхэ саг ойртоо. Теэд колхозой правлени, нэн түрүүн колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Цыдыпов, Кулаков гэгшэд таряанай газар дээрэ наг шэбхэ гаргаха, шубуунай аргал, үнэһэ элбэгээр суглуулха хэрэгтэ анхаралаа хандуулаагүй байһаар.

Колхозой малшад, таряанажалай бригадынхид малай аргал шэбхые таряанай газар дээрэ гарганагүй, гаргаха тухай колхозой правленишье тэдээндэ заабари үгэнэгүй. Энээндэ баримта болгон, иимэ нэгэ жэшээ харуулая. Колхозой үүлтэртэ малай фермэ дээрэ ерэхэдэ хото хоройнуудыень тойроод, үбдэгтэ тулама наг шэбхэ хэбтэнэ. Наг шэбхээ таряанай газар дээрэ гаргахаяа яана гээшэбта гэхэдэ, фермые даагша нүхэр Бадмажапов иигэжэ харюусана:

— Ажал хүдэлмэримнай ехэшэг байна даа. Наг шэбхэ шэрэхэ саг олдоногүй. Юрэдөө ямаршье участок дээрэ, хэды шэнээн шэбхэ гаргахашье байһанаа һайса мэдэнэгүйбди.

Химнын Сагаан гэжэ нютагта һаамхай үнеэдэй нэгэ гүүртэ байрлана. Тэрэ гүүртын малшад нэгэшье шарга наг шэбхэ таряанай газар дээрэ гаргаагүй.

— Малайнгаа наг шэбхэ зөөхэ гэхэдэмнай мори унаа байдаггүй. Тиимэһээ газаагаа суглуулаад байха баатай болонобди, — гэжэ гүүртые даагша Цырендулма Ринчинова сэхэ мэдүүлнэ.

Эдэ малшадай иигэжэ хэлэдэгынь зүб. Үнэхөөрөөшье наг шэбхэ зөөхэ мори унаа колхозой правлени малшадта үгэдэггүй байна. Мүнөө энэ хүдэлмэридэ нэгэшье мори унаа табигдаагүй байһаар.

Энэ хүдэлмэри тухай хүтэлбэрилэгшэдһөөнь асуухада, «малшаднай зэмэтэй» гэлсээд һуудаг.

Колхозой үүлтэртэ малай фермын хажууда 40 гектар дээрэ кукуруза таригдахань. Мүн энэшье участок дээрэ наг шэбхэ гаргагдаагүй байһаар.

Таряанай үндэр ургаса абахын тула үрэһэ хүрэнгэ сүм тарилгын шанарта хүргэгдэһэн байха ёһотой бшуу. Теэд эндэ аяар 300-гаад центнер шэниисын үрэһэн муу шанартай байһаар.

Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, колхозой правлени хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулжа байһыень гэршэлнэ. Мүнөө жэлдэ колхоз орооһото культурануудай тарилгын бүхы участогуудһаа га бүриин 10 центнер ургаса абаха түсэбтэй. Теэд энэ түсэбөө бэелүүлхын түлөө мүнөө дээрээ юушье хээгүй байна.

Б. Ширеторов,
манай корреспондент.

Орооһо таряанай баян ургасын түлөө

Мүнөө хабар—зургаадахи табанжэлэй түрүүшын хабар гээшэ. Энэ хабарые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа, орооһо таряанай үндэр ургаса абаха, колхозоо баян шадалтай болгохо зорилгоор Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ тэмсэжэ байна.

Орон доторoo 1960 ондо орооһо таряанай суглуулбариие жэл бүхэндэ 11 миллиард пүүдтэ хүргэхэ гэһэн зорилго партиин XX съездын шиидхэбэринүүд соо табигданхай. Энэ зорилго ойрын жэлнүүдтэ бэелүүлхэдэмнай манай орон бүри баян болохо гэжэ колхозник бүхэн мэдэнэ.

Тиимэһээ тэдэнэр энэ жэлдэ орооһо таряанай гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнерһээ доошо бэшэ, тиихэдэ 700 гектар газарһаа га бүриин 15—20 центнер ургаса абаха гэжэ шиидэһэн байна. Мүнөө энэ колхоз үрэһэеэ бүхыдэнь хаажа, тарилгын шанарта хүргөө.

Гадна, агротехническэ хэмжээябуулгануудые нилээд һайнаар үнгэргэнэ. 800 гаран гектарта саһа тогтооһон байгаа. Бригаданууд поли дээрээ наг шэбхэ гаргана, минеральна үтэгжүүлгэ бэлэдхэнэ. Нёдондо Чесанын МТС-эй механизаторнууд 1960 гектар пар, 200 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилһэн байгаа. Тэрээн дээрэһээ энэ жэлдэ һайн ургаса абтаха байна.

Мүнөө хабар нёдонойхидо орходоо бүри ехээр, 705 гектар талмайда кукуруза тариха юм. Тиигэжэ малай шэмэтэ тэжээл элбэг ехээр абтаха болоно.

Энэ колхоз мүнөө жэлдэ хартаабха, овощь тарилгые мүн лэ үргэдхэхэ байна. Хартаабха, овощь тарилгын талмай үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 3 дахин ехэ болохо. Мүнөө колхозой овощь ургуулдаг звеное Доржи Мангатаев хүтэлбэрилнэ. Энэ звеногойхид капустын, помидорой рассада ургуулха горшоогхонуудые хэжэ, парникуудые заһажа байна. Тэдэнэр энэ жэлдэ овощиин гектар бүриһөө 200 центнерһээ доошо бэшэ, хартаабхын гектар бүриһөө 120 центнер ургаса абахаар хараална.

Иигэжэ колхозой гэшүүд орооһо таряанай болон бусад культурануудай һайн ургаса жэл бүхэндэ абадаг болохын түлөө тэмсэжэ байна.

А. Шулунов.

Огородой эдеэ эндээ буйлуулха аргатайбди

Зургаадахи табанжэлдэ оронойнгоо арадай ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ зорилго советскэ хүнүүдэй урда табигдаба. Парти, правительствынгаа хараалһан энэ зорилгые бэелүүлэлсэн, манай республикын Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ табанжэлдэ продукци үйлэдбэрилгэеэ дээшэлүүлхэ байна. Республика доторнай нютагайнгаа арга боломжонуудые хэрэглэн, эдеэ хоолой зүйл элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ арга бии.

Хэнэйшье мэдэһээр, элбэгээр үйлэдбэрилжэ болохо эдеэ хоолой зарим продуктнууд мүнөө болотор ондоо республиканууд болон областьнуудһаа асарагдадаг байна. Жэшээнь, овощной консервэнүүдые хэдэн зуу мянган банкаар асарнабди. Тусхайлан хэлэбэл, маринованно капуста, үгэрсэ помидор болон бусад консервэнүүд жэл соо түмэр замай хэдэн зуун вагоноор асарагдана. Республикынгаа колхозуудай бодото байдалые хаража үзэхэдэ, тэдэнэр центральна областьнуудай колхозууд болон совхозуудһаа дутуугүйгөөр огородой эдэ культурануудые ургуулдаг байна. Теэд, республикымнай аймагуудта промышленностиин муугаар хүгжөөгдэһэн дээрэһээ овощной консервэнүүд дэн багаханаар хэгдэнэ.

Һүүлэй үедэ БМАССР-эй Эдеэ хоолой промышленностиин министерство овощной жэмэсэй консервэнүүдые үйлэдбэрилдэг болохо зорилгоор зохихо хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлээ. Үнэгэтэйн үрэһэтэ-овощной завод (Заиграй), Кабанскын эдеэ хоолой комбинат капуста, үгэрсэ, помидор маринованно болгохо, баклажанна ба кабачково икра консервэлхэ технологи шудалжа, 1955 ондо 647 мянган банка овощной консервэ үйлэдбэрилһэн юм.

Эдэ бүгэдэ хадаа эдеэ хоолой промышленностиие үргэдхэхэ талаар миин түрүүшын алхамууд болоно. Үнэгэтэйн үрэһэтэ-овощной заводой, Кабанскын комбинадай коллективүүд КПСС-эй XX съездын материалнуудые шудалха зуураа, 1956 ондо продукци үйлэдбэрилгэеэ нёдондонойхиһоо 3 дахин ехэдхэжэ, 1960 ондо 2 миллион банка консервэ үйлэдбэрилдэг болохо гэжэ шиидэнхэй. Үйлэдбэреэ энэ зэргээр үргэдхэхэ ябадал гол түлэб механизаци хэрэглэһэнэй ба үйлэдбэриингөө талмайн дүрбэлжэн метр бүхэниие ашаг ехэтэйгээр хэрэглэһэнэй ашаар туйлагдаха байна.

Республикымнай Эдеэ хоолой промышленностиин министерство зургаадахи табанжэлдэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ хэдэн предприятинуудые шэнээр байгуулхаар хараалаа. Жэл соо 1 миллион банка овощной консервэ үйлэдбэрилхэ хүсэтэй комбинат Мухаршэбэрэй аймагта бариха шиидхэбэри абтаа. Зургаадахи табанжэл соо Улан-Удэ городто сүүдхэ соо 45 тонно хилээмэ бариха завод, кондитерска фабрика, город Городотто пивын завод баригдахаар түсэблэгдэнхэй.

Мүнөө хүдэлжэ байһан предприятинуудай түхеэрэлгэнүүдые шэнэдхэн заһабарилжа, продукци гаргалгые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд хараалагданхай. Жэшээнь, Улан-Удын пивын завод, хилээмэнэй заводууд ба бусад предприятинууд урдынхиһаа һураггүй ехэ хэмжээнэй продукци гаргадаг болохо юм.

Иимэ хэмжээ-ябуулганууд хараалагдабашье, Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын, тэрэнэй предприятинуудай хүдэлмэридэ дары усадхагдаха ёһотой дутагдалнуудай бии байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Түүхэй эдэй база байгуулха ябадал министерствын эгээн шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ ган гасуур болоһон дээрэһээ овощной культурануудай ургаса олонхи аймагуудта муу байжа, манай предприятинуудай гүрэнэй түсэб дүүргэхэдэнь ехэхэн һаад ушаруулаа. Республика доторнай һамар, алирһан, клюквэ, үхэр нюдэн гэхэ мэтын бусад жэмэсүүд элбэгээр ургадаг. Эдэ баялигуудые суглуулжа, эдеэ хоолдо хэрэглэхэ асуудалда аймгүйсэдкомууд, аймпотребсоюзуудай бэлэдхэлэй конторонууд, мүн министерствынгшье зүгһөө зохихо анхарал хандуулагданагүй. Илангаяа Үнэгэтэйн үрэһэтэ-овощной заводой директор нүхэр Лапин, Кабанскын комбинадай директор нүхэр Кобылкин гэгшэд жэмэс суглуулгада хойрогоор хандадаг, тиимэһээ эдэ хүтэлбэрилэгшэд хадаа түүхэй эд бэлэдхэхые оролдонгүй, гүрэнһөө продукци үгтэхыень хүлеэһээр зарим ушарта түсэбөө дүүргэнгүй үлэдэг заншалтай.

Сэлэнгын аймагта шасарганаа гэжэ жэмэс жэлһээ жэлдэ элбэгээр ургана. Энэ жэмэсэй шанар һайнтайнь бүгэдэндэ мэдээжэ. Тэрэнэй шүүһээр кисель шанадаг, һэрюун унда хэдэг, медицинэдэ хэрэглэгдэдэг тоһо үйлэдбэрилдэг байна. Гэбэшье, тэрэ жэмэсые хонжоо наймаашад хюдажа байдаг, теэд аймагай хүтэлбэрилхы органуудай зүгһөө анхарал хандуулагданагүй. Сэлэнгын эдеэ хоолой комбинадай директор нүхэр Андриянов шасарганаар продукци ехээр үйлэдбэрилхын тулада шухала хэмжээ абанагүй. Тиихэдэ Сэлэнгын аймгүйсэдком комбинадай хүдэлмэриие үргэдхэхэ талаар зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ зорилгоор Иволгын, Тарбагатайн эдеэ хоолой комбинадуудай хүдэлмэриие үргэдхэжэ, кондитерска зүйлнүүдые ехээр гаргадаг болохо шухала. Республикымнай эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд зургаадахи табанжэлдэ парти, правительствынгаа табиһан зорилгые бэелүүлхын тулада хүдэлмэридөө байһан дутагдалнуудые түргөөр усадхаха гэжэ эрид шиидэнхэй.

П. Нархинов, БМАССР-эй
Эдеэ хоолой промышленностиин
министерствын үйлэдбэриин
таһагай начальник.

Партийно эдэбхитэдэй суглаануудhаа

ХХ съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэе

Хори

Хорийн аймагай партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан мартын 21-дэ болобо. Суглаанда хабаадагшад «КПСС-эй ХХ съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсээ. Энэ асуудалаар партиин айкомой секретарь нүхэр **Игнатьев** элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд партиин ХХ съезд хадаа манай Эхэ ороной ажабайдалда ехэхэн **событи** болоо, тэрэ хадаа манай орон дотор социализм байгуулгын агуухэ дүнгүүдые согсолһон, Ленинскэ Центральна Комитедээ тойроң партиин гэшүүдэй бүри нягтаар жагсаһые харуулһан байна гэжэ тэмдэглэбэ. **Съездын баталан абаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар аймагай партийна организациин зорилгонуудые зүбшэхэ зуураа, суглаанда хабаадагшад табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тула ажахынгаа арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэ шухала гэжэ тэмдэглэбэ.**

Шэнэ табанжэл соо аймагай ажалшадай үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдаа. Аймагай колхозууд 1960 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые 1955 онойхидо орходоо нилээдгүй ехээр абадаг болохо юм. Жэшээнь, 1960 ондо мяха абалга 1955 онойхиһоо хоёр дахин дээшэлхэ байна. Тиихэдэ, хонидһоо нооһо хайшалалга 1,5 дахин, мүн ороохо таряанай, хартаабха болон овощиин ургаса нилээд дээшэлүүлэгдэхэ юм.

Эндэхи колхозууд шэнэ табанжэлэй түсэбые һү, нооһо абалгаар 2—3 жэл соо, мяха, үндэгэ, ороохо таряа, овощ абалгаар 3—4 жэл соо дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Аймагай колхозуудай ажахынь гол һалбари малажал юм. Малажалһаа һү, мяха, тоһо абаха талаар хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд үшөөл хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ, энэ талаар бии байһан хэмгүй ехэ арга боломжонууд түйсэд хэрэглэгдэнэгүй. Сабшалан ба бэлшээриин газарай ургасые дээшэлүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Хорийн МТС-эй директор нүхэр **Убеев** үгэ хэлэхэ зуураа сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриин муугаар ябажа байһые тэмдэглээд, энэ талаар «Улаан-Одон» колхоз илангаяа гээгдэлтэй гэбэ. Сабшалангай газарые һайжаруулха хүдэлмэри ябуулаагүй дээрэһээ үнгэрһэн жэлдэ Хрущевой, Молотовой, мүн Калининай нэрэмжэтэ колхозууд үбһэ тэжээл багаар бэлэдхээд, мүнөө малай үбэлжэлгые бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэжэ байна. Теэд мүнөөшье эдэ колхозууд сабшалангаа һайжаруулха хүдэлмэри муугаар ябуулна.

Үбһэ тэжээлэй дутамаг байһан дээрэһээ аймагай колхозууд үнгэрэгшэ үбэлдөө 600 гаран толгой эбэртэ бодо мал, тэрэ тоодо 200 гаран үнеэ гарзалуулһан байна.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ тухай суглаан дээрэ шангаар хэлэгдэбэ. Энэ хүдэлмэри олохон колхозуудта муугаар ябуулагдажа байна. Карл Марксын, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта энэ талаар ехэхэн дутагдалнуудай бии байһаниинь элирээ.

Аймагай олохон колхозууд үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые дүүргээдүй, үрэһэ хүрэнгөөр хангагдаагүй байна. Үрэһэ хүрэнгэ андалдаха хүдэлмэри аймаг дотор муугаар эмхидхэгдэнхэй. Энэ талаар илангаяа Хрущевой, Кировэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд ехэ дутагдалтай.

Тус суглаан дээрэ леспромхозуудай болон нютагай промышленностиин хүдэлмэри һайжаруулха тушаа хэлэгдээ. Курбын леспромхозой директор нүхэр **Зязев** үгэ хэлэхэ зуураа, партиин ХХ съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө модошодой ехэ оролдолго гаргажа байһан тухай хөөрэбэ. Манай леспромхозой коллектив модо бэлэдхэхэ энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур 12 мянган кубометр модо арадай ажахыда эльгээхэ гэжэ шиидэнхэй гээд тэрэ мэдүүлбэ.

Партийна эдэбхитэй суглаан аймаг дотор партийна-политическэ болон идеологическа хүдэлмэриие шэнэ зорилгонуудтай зохилдуулан эрид һайжаруулха гэжэ зааба.

КПСС-эй ХХ съездын шиидхэбэринүүдые партийна эдэбхитэдэй суглаан бүримүһэн һайшаагаад, тэдэниие бэелүүлхын тулада аймагайнгаа бүхы коммунистнуудай, бүхы ажалшадай эршэ хүсэ элсүүлхэ гэһэн тогтоол абаа.

Яруна

Яруунын аймагай партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан һаяхан болобо.

— Коммунистическэ партиин ХХ съезд хадаа Центральна Комитедээ тойроод партиин гэшүүдэй нягтаар жагсанхайе, марксистско-ленинскэ **теориин саашадаа творческоор хүгжөөгдэжэ байһаниие харуулһан байна,—гэжэ элидхэлшэ КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр **Доржиев** хэлэбэ.

Аймагай ажалшад ХХ съездын шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжээ. Эндэ зургаадахи табанжэлэй даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Ажахын жэлэй табан һара соо нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо һү һаалгые «Путь социализма» колхоз гурба дахин шахуу, Ворошиловай, Кировэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд хоёр дахин дээшэлүүлээ. Мүн аймагай промышленна предприятинууд зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ захалаа. Жэшээнь, загаһанай завод нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, Бүхэсоюзна шанда хүртөө.

Эдэ зарим тэды амжалтануудай туйлагдабашье, — гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлнэ,— хүдэлмэридэмнай горьтойхон дутагдалнууд бии. Олохон колхозуудта малай үбэлжэлгэ ба түл абалга хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Коммунизм», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта хурьгад олоор гарзалаа. Зарим колхозуудта эбэртэ бодо малай, илангаяа үнеэдэй тоо хороһон байна. Мүн мяха абаха талаар горьтойхон дутагдалтай байнабди. Мүнөө болотор колхозууд гахай шахажа, гүрэндэ тушаагаагүй. Тэрэшэлэн хабарай тарилгада бэлэдхэл удааруулагдажа байна.

Элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд ниитын малажалые хүгжөөлгэдэ бии байһан дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, шэнэ табанжэлэй даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо аймагай колхоз бүхэндэ бии гэжэ тэмдэглэбэ. Энэ арга боломжые элирүүлэн хэрэглэхын тулада колхознигууд болон механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха, ажалдаа түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

Эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ХХ съездын делегат, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Банзароной** үгые ехэ һонирхолтойгоор шагнаба.

«Коммунизм» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр **Будацыренов** үгэ хэлэхэдээ партиин ХХ съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжон малшаднай дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа гэбэ. Һаалишад үнеэн бүриһөө 1000 литр һү һаахын оронд 1200 литр һаахабди гэжэ, хонишод хонин бүриһөө 2,4 килограмм нооһо хайшалхын орондо 2,6 килограмм хайшалхабди гэжэ үгэеэ үгөө. Түрүүшүүл бүришье ехээр дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаба. Үнгэрэгшэ табан һара соо үнеэн бүриһөө 480 литр һү һааһан Ц. Батуева жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абаа. Адуу малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын тулада ороохото болон тэжээлэй культурануудай ургасые һайжаруулхабди гэжэ нүхэр Будацыренов хэлээ.

Малай байра олоор ба һайнаар бариха тухай «Улан-Туяа» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр **Гармаев** хэлэбэ.

—Манай МТС-эй коллектив 1956 оной түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна,—гэжэ Сосновско МТС-эй главна инженер нүхэр **Доржиев** хэлэбэ. Трактор заһабарилгын түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ. Республикын зарим организацинууд манай МТС-ые тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудай запасной частьнуудаар хаһа саг соонь ханганагүй гэжэ тэмдэглэбэ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд **Баяндуев, Кузьмин, Дугарон** гэгшэд аймагай худалдаа наймаанай организацинууд Романовка тосхоной ажалшадые, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозуудай гэшүүдые түрүүшын хэрэглэлэй эд бараагаар ханганагүй гэжэ шангаар шүүмжэлбэ.

Малшадай культурна эрилтые хангалга аймаг дотор тон муугаар табигданхай гэжэ нүхэр **Дандаров** шүүмжэлбэ. Холын гүүртэнүүдэй малшад агитаторнуудай хөөрэлдөө шагнаха, кино хараха аргагүй байдаг. Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд культбазануудые бариха аргатай байбашье, энэ шухала хэрэгые эмхидхэнэгүй. Тиимэһээ эдэ колхозуудай холын гүүртэнүүдтэ кино табиха газаргүй байдаг.

Аймаг дотор лекционно пропагандын һулаар ябуулагдадаг тухай, зарим парторганизацинуудай комсомольско организацинуудта багаар туһалдаг тухай нүхэд **Казарикин** ба **Доржиев** гэгшэд хэлээ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй ХХ съездын шиидхэбэринүүдые нэгэн дуугаар һайшаагаад, зургаадахи табанжэлэй даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ коммунистнууд болон аймагай бүхы ажалшадые элсүүлхээр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

Железнодорожно район

Улан-Удын Железнодорожно районой партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **Ножкин** «КПСС-эй ХХ съездын дүнгүүд ба районой партийна организациин зорилгонууд тухай» элидхэл хэхэ зуураа промышленна предприятинуудай коллективэнүүдэй табадахи табанжэл соо туйлаһан амжалта, мүн хүдэлмэридэхи дутуу дунданууд тухайнь тогтон хэлэбэ.

Районой ажалшад партиин ХХ съездые ажалай шэнэ дэбжэлтээр угтаа. Мүнөө фабрика, завод, предприяти бүхэнэй коллектив шэнэ табанжэлэйнгээ түсэбые бэелүүлхын түлөө шударгыгаар тэмсэжэ байна. Ажалай энэ дэбжэлтые үргэнөөр дэмжэн, партийна эхин организацинууд үйлэдбэридэхи дутагдалнуудые шууд усадхаха, арга боломжоёо дүүрэнээр ашаглаха хэрэгтэ коллективүүдэй эршэ хүсые бүримүһэн элсүүлхэ зоригтой.

Районой предприятинуудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнуудай бии байһан тухай элидхэлшэ тогтожо хэлээ. Дээдэ Березовкын хирпиисын завод болон «Керамик» гэжэ олзоборилгын артель үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые холо дүүргэнгүй, 3,5 миллион хэһэг хирпиисэ дутуу үгөө. Паровозо-вагонно завод валовой продукци гаргаха түсэбөө дүүргэһэн байбашье, номенклатураар түсэбөө холо дүүргээгүй. Түмэр замай транспортын предприятинуудта горьтойхон дутагдалнууд бии.

Олонхи предприятинууд һара бүри жэгдэ бэшээр ажаллана. Энэ ехэ дутагдалые усадхабал продукци үйлэдбэрилгые 15 процентээр дээшэлүүлжэ шадагдаха байна.

Барилгын организацинуудта ажалай эмхидхэл һула, механизмууд муугаар хэрэглэгдэн..

— Эдэ бүхы дутуу дунданuудые шууд усадхахын тула партийно-политическэ, партийно-эмхидхэлэй болон идеологическа хүдэлмэриие съездын табиһан зорилгонуудтай зохилдуулан үндэһөөрнь һайжаруулха шухала,—гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ болобо. Улан-Удэ станциин узловой парткомой секретарь нүхэр **Денисенко** үгэ хэлэжэ, түмэрзамшад шэнэ табанжэлэй түсэбые бэелүүлхын түлөө шударгыгаар тэмсэжэ байна.

Ажал хүдэлмэридөө, даалгагдаһан уялгадаа албан хойрогоор хандаха ябадалтай эрид тэмсэхэ тушаа райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Панов** хэлээ. Районой олон эмхи зургаануудта, заводоуправленинүүдтэ болон предприятинуудта ороһон ажалшадай гомодол, дурадхалнуудта хайша хэрэгээр хандадаг хүтэлбэрилэгшэдые тэрэ хурсаар шүүмжэлээ.

Техническэ һайн бэлэдхэлтэй кадрнуудые бэлэдхэжэ, предприяти бүхэнэй инженерно-техническэ кадрнуудые бэхижүүлхэ тухай түмэрзамай техникумэй директор нүхэр **Семенов** хэлэбэ. Табадахи табанжэлэй турша соо тус техникум дунда-техническэ мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ һуралсалай томохон гуламта болоо. Мүнөө эндэ 900 гаран студентнэр һуралсана. Энэ жэлдэ техникумдэ шэнэ отделени нээгдэхэ юм. Гэбэшье, техникумэй байра, мүн студентнэрэй байха байра дан бага, хаанашье хүрэнэгүй. Энэ асуудалые партиин райком хаража үзөөд, областной организацинуудай үмэнэ табиха ёһотой гэжэ тэрэ хэлээ.

ПВЗ-тэй паровоз хабсаралгын цехын слесарь нүхэр **Мининэй** үгые суглаанда хабаадагшад анхаралтайгаар шагнаба. Тэрэ итгэжэ хэлээ:

— Манай цехын коллектив парти, правительствынгаа анхарал оролдолгодо харюу болгон улам һайнаар ажаллаха байна. Заводой цех, бригада, участок бүхэндэ хэрэглэгдээгүй ехэ арга боломжо бии. Жэшээнь, бидэнэр һара бүри жэгдээр хүдэлмэрилдэг болобол, продукци гаргалгые нилээд дээшэлүүлхэ байнабди. Тиимэһээ энэ дутагдалые усадхахын тула цех дотор түсэблэлгын хүдэлмэри шэнэдхэгдэжэ байна. Манай цехынхид энэ жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 5 паровоз заһабарилжа гаргаха гэжэ шиидээ.

Суглаан дээрэ КПСС-эй үнинэй гэшүүн нүхэр **Армянинов**, ПВЗ-тэй парткомой секретарь нүхэр **Асеев** лесхозой директор **Забанов**, КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр **Продайвода** болон бусад үгэ хэлэхэ зуураа, предприятинуудта техническэ дэбжэлтэ туйлаха, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ талаар ехэ арга боломжын бии байһан тушаа хэлээ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанай баталан абаһан резолюци дотор КПСС-эй ХХ съездын шиидхэбэринүүд бүримүһэн һайшаагдаһан, тэрэниие хэрэг дээрэ бэелүүлхэ зорилгонууд хараалагдаһан байна.

☆

Алтайска хизаарай Чесноков[...] машинно-тракторна станциин ко[...]лектив КПСС-эй ХХ съездын хүнд[...]лэлдэ мүрысөөндэ оролсохо зуур[...] трактор болон хүдөө ажахын маш[...]нануудые заһабарилха түсэбөө бо[...]зорһоонь урид дүүргэхэ уялга аб[...]һан юм. Энэ уялгаяа тэдэнэр а[...]жалтатайгаар дүүргээд, мүнөө ко[...]хозуудта туһалжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) м[...]ханик-хинагша Н. Демьянин, тра[...]торист А. Городилов, мастерской[...] даагша А. Шипулин гэгшэд масте[...]ской согоо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

☆ ☆

Техническэ дэбжэлтэдэ үндэһэлэн шэнэ амжалтануудые туйлаха

(Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой коллективэй хамтын суглаанһаа)

Һаяхан Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой уужам һаруул клуб соо хүдэлмэриингөө һүүлээр хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд олоороо сугларба. Коммунистическэ партиин ХХ съездын делегат, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Болсохоев** «ХХ съездын дүнгүүд ба заводой коллективэй зорилгонууд тухай» элидхэл хэбэ.

—Партиин ХХ съездын бүхы хүдэлмэри ленинизмын үзэл сурталаар нэбтэрэнхэй байгаа. Марксистско-ленинскэ һургаалые творческо ёһоор хэрэглэһэнэй, хамтаараа хүтэлбэрилхэ ленинскэ гол ёһо гуримые, парти доторой демократиие наринаар сахиһанай ба арад зонтоёо холбоо барисаагаа хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй ашаар Коммунистическэ партимнай өөрынгөө ажал-ябуулгада гайхамшагта амжалтануудые туйлаа гэжэ нүхэр Болсохоев хэлэбэ.

КПСС-эй ХХ съезд манай партиин ба советскэ гүрэнэй түүхэдэ угаа ехэ удхашанартай. Манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлэй тодорхой программа съезд хараалаа. Энэ программын бодото дээрээ бэелүүлэгдээд байхада, түрэл һайхан эхэ оромнай улам хүсэтэй, эб найрамдалай бата бэхи хэрэм болохо. Промышленность, хүдөө ажахы ба транспорт саашадаа улам хүгжэжэ, советскэ түрүү культура, наука һалбаран бадарха. Тиигэжэ арад зоной материальна ба культурна эрилтэнүүд хүсэдөөр хангагдадаг болохол гэжэ элидхэлшэ саашань үргэлжэлүүлбэ.

Арад зониие баян дэлгэр жаргалта байдалтай болгохо гэһэн энэ асари ехэ программа бүхы советскэ хүнүүдые, хүдэлмэришэд, колхозниигууд ба советскэ интеллигенциие ажалай шэнэ, гайхамшагта туйлалтада зоригжуулна. Бүхы советскэ хүнүүдтэй хамтадаа республикымнай ажалшад, мүн тэрэ тоодо шэлэй заводой хүдэлмэрилэгшэд шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын тула ехэхэн оролдолго гаргажа, түрүүшынгээ амжалта туйлаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой хүдэлмэрилэгшэд партиин ХХ съездын хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгаяа дүүргэжэ. Февраль һарада валовой продукциингаа түсэбые 109,3 процент, шэлэй шанарые дээшэлүүлхэ—нэгэдэхи, хоёрдохи сортын шэл гаргаха түсэбөө 85 процент дүүргэхээр уялга абаһан аад, 93 процент дүүргээ. Мүн ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө үлүүлэн, 106,6 процент дүүргээд продукциин өөрынь үные нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада 5,8 процент доошолуулаа. Тус заводой коллектив квартальна түсэбөө мартын 21-дэ дүүргэхэ уялга абаһан аад болзорһоо нэгэ үдэр урда, мартын 20-до дүүргэбэ. Гадна, февраль һарада түсэбһөө гадуур 40 мянган дүрбэлжэн метр шэл гаргахаар хараалһан аад, 40 мянга 200 дүүрбэлжэн метр шэл гаргаа.

Гэбэшье, тус заводой хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнуудай бии байһые, шухала асуудалнуудай унжагайгаар шиидхэгдэдэг байһые, шэнэ түрүү техникын үшөөл үсөөнөөр хэрэглэгдэдэгые ажал ехэтэй хүдэлмэриин хүсэдөөр механизацилагдаадүй, автоматизацилагдаадүй байһые нүхэр Болсохоев элидхэл соогоо тодорхойлоо. Эдэ дутагдалнуудые саашадаа усадхажа, ажалшадай эрилтэ хүсэдөөр хангадаг болохыень заводой хүтэлбэрилэгшэдые элидхэлшэ уряалаа.

Суглаанда хабаадагшад партиин ХХ съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжээд, зохёон байгуулхы хүдэлмэриин энэ программые бэелүүлхын тула хүсэ[...]далаа гамнангүй ажаллахабди гэжэ үгэеэ үгэбэ.

Түрүүлэн үгэ абаһан заводой[...] шинно-ванна цехын хүдэлмэр[...] нүхэр **Петров** иигэжэ хэлэбэ:

—Түрэл партиимнай ХХ [...] манай орондо коммунизм бай[...]ха тодорхой зам заажа үгэбэ. [...] тиингаа сэсэн мэргэн хүтэлбэри[...] энэ замаар урагшаа ябажа, та[...] жэлэй түсэб тушаа Директивэ[...] соо хараалагдаһан даалгабари[...]дые үлүүлэн дүүргэхэбди. Зү[...] хатуу шанга тэмсэл хэжэ, [...] хүдэлмэридөө бии байгаа гор[...] дутагдалнуудые ойрын сагта [...] хаха зэргэтэйбди. Мүн завод[...]гоо мастерскойнуудай, столово[...]дай хүдэлмэри һайжаруулхын [...] тусхай хэмжээ абаха байнабди.

Главна инженер нүхэр **Пу**[...] заводой коллективэй зарим [...] амжалта туйлаһан тухай хэ[...] шэл хэдэг зүйлэй хайша хэр[...] гаргашалагдадаг шэлэй эбд[...] тухай, тэрэниие усадхаха арга[...] тухай тогтобо. Мүн уралан [...]жуулгын ба ухаалан зохёолгын[...] радхалнуудай үйлэдбэридэ «[...]нөөр хэрэглэгдэдэг, зарим цех[...] мүнөө хүрэтэр хүдэлмэриин ме[...]зацилагдаагүй шахуу байһан т[...] үгэ хэлэгшэ мүн лэ тэмдэглээ.

Дутагдалнуудаа усадхажа, [...]ройнгоо арга боломжонуудые [...]рүүлжэ, заводоо түрүү зэр[...] гаргаха тухай хайрсаглалгын [...]хын хүдэлмэришэн нүхэр **Толст**[...]**на**, түлишын цехын мастер [...] **Муравьев**, заһабарилгын-ме[...]ческа цехын слесарь нүхэр **Бут**[...] транспортна цехын бригадир [...]хэр **Подойницын**, энергоц[...] слесарь нүхэр **Софьяников**, со[...]ной цехын весовщик нүхэр **А**[...]**на**, машинно-ванна цехын нэг[...]гарай мастер нүхэр **Барыш**[...] болон бусад хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад КП[...]эй ХХ съездын шиидхэбэрину[...] бүримүһэн һайшаагаад, шэнэ [...]банжэлэй түсэбые болзорһоонь [...] дүүргэхын зорилгоор доро ду[...]даһан уялгануудые абаба:

1956 ондо сонхын шэл гаргаха түсэбөө декабриин 23-да дүүргэжэ, жэлэйгээ түсэбһөө гадуур 65 вагон шэл үгэхэ. Үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулһанай, түрүү техникэ ба технологи үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсые 25 процентээр дээшэлүүлхэ ба шэлэй өөрын үные 0,4 процентээр гэхэ гү, али 124 мянган түхэригөөр химдаруулха.

Мүн нэгэдэхи сортын шэл гаргалгые 4 процентээр дээшэлүүлхэ. Шэл хэдэг ВВС машинада сүүдхэ соогоо дунда зэргээр 2 миллиметр зузаантай шэлые 2500 дүрбэлжэн метр, 3 миллиметр зузаантай шэлые 2300 дүрбэлжэн метр гаргадаг болохо. Түсэбһөө гадуур 6 мянган кубометр модые түлеэн б[...]гон бэлдэхэ. Модо хюрөөдэжэ, 800 кубометр э[...] сортын хабтагайнуудые гаргаха ба 8 мянган ку[...] метр модо түсэбһөө гадуур буулгаха.

Автомобиляар ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ түсэб[...] мянган тонноор үлүүлэн дүүргэхэ, мүн нэгэ ки[...] ватт-часай өөрын үные 1955 онойхитой жэшэхэ[...] процентээр доошолуулха. Гэр байра заһабар[...] ба үбэлдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэреэ байгша оной [...]тябриин 1-дэ дүүргэхэ. Мүн «Гигант» колхоздо [...]дэг шефскэ хүдэлмэреэ һайжаруулан, тугалай б[...]рые болзорһоонь урид, августын 16-да бар[...] дүүргэхэ гэһэн ба бусадшье уялганууд абтаа.

Агитаторнуудай кустовой семинар

Партиин Хэжэнгын айком Чесаньн МТС-эй харьяата колхозуудай агитаторнуудай кустовой семинар һаяхан үнгэргэбэ. Эндэ 50 гаран агитатор сугларжа, КПСС-эй ХХ съездын шиидхэбэринүүд ба идеологическа хүдэлмэриие һайжаруулха зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

«Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ХХ съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр агитаторнуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн табиха», «МТС-эй харьяата колхозуудта малай үбэлжэлгые, шэнэ түл абалгые һайнаар үнгэргэлгэдэ агитаторнуудай үүргэ», «Агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие хүдөөгэй зоной дунда ябуулха арга формонууд» гэһэн темэнүүдээр КПСС-эй Хэжэнгын айкомой секретарьнууд нүхэд Балданов, Борголов, айкомой пропаганда ба агитациин таһагые[...]ша нүхэр Раднаев гэгшэд эл[...]нүүдые хэбэ.

Һүүлээрнь агитаторнууд хүд[...]рингөө дүй дүршэл тухай х[...]дэбэ.

Үдэшэлэн Чесанын МТС-эй [...] һайханай самодеятельностиин [...]лектив семинарта хабаадаг[...] концерт харуулаа.

Ш. Бадм[...]

Агитбригада эмхидхэгдэбэ

Торийн аймагай партийна организациин агитаторнууд партиин ХХ съездын шиидхэбэринүүдые ажалшадта тайлбарилан ойлгуулхадаа агитационно хүдэлмэриин олон ондоо арга формонуудые шадамараар хэрэглэнэ.

Мүнөө агитаторнууд болон лекторнууд ехэнхидээ лекци, хөөрэлдөө хэнэ. Энэ талаар ВЛКСМ-эй айкомой инструктор нүхэр В. Чупошев, аймагай Культурын байшангай хүдэлмэрилэгшэд нүхэд И. Михайлов, А. Яковенко гэгшэд һайшаалтай үүсхэл гаргаа. Тэдэнэр агитбригада эмхидхээд, һаяхан Ленинэй болон Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудаар ябажа ерэбэ. Тэдэнэр үнеэдэй, хонидой, гахайн, шубуунай фермэ болон гүүртэнүүдээр ябажа, съездын материалнуудаар малшадтай хөөрэлдөө хэһэн, лекци уншаһан байна.

С. Семенов.

Заводой түрүү цехтэ

ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын хүдэлмэришэд продукци үйлэдбэрилхэ 1955 онойнгоо түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, заводойнгоо дамжуулгын Улаан тугые абажа гараһан юм. 1956 оной түрүүшын квартал дүүрэхэ ойртобо. Шэрэм шудхагшад түрүү зэргэеэ алдаагүй ябаһаар, Тэдэнэр январь һарынгаа түсэбые саг болзор соонь дүүргэһэн байгаа һаа, февраль һарынгаа даалгабариие болзорһоонь табан үдэрөөр урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 200 тонно шудхалаа үгөө һэн. Мүн март һара соо баһал амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ.

Энэ түрүү цехын ажахы жэл ерэхэ бүри һайжарна. Мүнөө цехын хэдэн участогууд ажахын тоосоондо оронхой юм. Мастернууд нүхэд Зодоев, Мандрусов, Хмелев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг участогууд ажахы[...] соондо ороһоор гарзагүйгөөр [...]мэрилнэ, ажалайнь бүтээсэ [...] дээшэлээ. Эдэ участогууд нэг[...] дээр ажалладаг боложо, про[...] үйлэдбэрилхэ һара бүриингөө [...]габариие 115 процентһээ до[...]шээр дүүргэнэ Бригадирнууд [...] Федоров, Яковлев гэгшэд КП[...] ХХ съездын урда тээ абаһан [...]листическэ уялгаяа нэрэтэй т[...]гөөр дүүргээд, продукци үй[...]рилхэ түрүүшын кварталай д[...]бариие болзорһоонь урид ду[...]тэй ябана. Эдэ бригадирнууд [...]лаа зүбөөр эмхидхэһэнэй аш[...]лаанайнгаа нормые 180—20[...] цент хүрэтэр дүүргэнэ. Голо[...]раха ябадалые ехээр доошол[...]

Б. Степ[...]

Эртын овощь ургуулха тухай

...ртаабха, овощь тарижа ур... ба бэлэдхэл ехэдхэхэ тухай» ...эй Центральна Комитедэй, ...эй Министрнүүдэй Соведэй ...ин 30-най тогтоол хадаа ой... 2 жэлэй туршада орон дото... хартаабха, овощь ехээр ...даг боложо, арад зонойнгоо ...ижые хүсэд хангаха зорилго ... Манай республикын колхо... совхозууд, илангаяа город ша... колхозууд энэ талаар нилээд... хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй.

...щиин үндэр ургаса абахын тү... оролдодог колхозууд огородой ... олзо ехэтэй һалбари болго... ...даа. Жэшээлхэдэ, Иволгын ...й «Коммунизм» колхоз 1954 огородһоо 448 мянган түхэриг, ...шэ жэлдэ 398 мянган түхэриг ...руулаа һэн.

...ше, олонхи колхозууд энэ ... хайша хэрэгээр эрхилнэ. Улан-Удэ город болон респуб... бусадшье промышленна ...ууд шадарай колхозууд го... ...хүн зоной хэрэглэмжые хүсэд ...а шаданагүй. Шалтагаан ...хэдэ, олонхи колхозуудта ургуулгын агротехникэ бү... ...ээр эбдэгдэнэ, тарилгын бол... ...ойтуулагдана, ряд хоорондын ...илгэ, хуряалга саг соогоо ...гүй, тиимэһээ ургаса багаар ....

...нь колхозууд болон колхоз... ...ые овощь ургуулһанайнь тү... ...териальнаар урмашуулха хэ... ...рагүй байһан юм. КПСС-эй ..., СССР-эй Министрнүүдэй ...й 1956 оной январиин 30-най ... хартаабха, овощь худалдан ...н ба бэлэдхэлэй сэнгые дээ... ...ээ, уялгата тушаалгын хэм... ...роогоо, мүн город шадарай ...уудта хүнгэлэлтэ үгөө. Иимэ... колхозууд овощь тарилгын агро... ...ые зүбөөр сахижа, энэ жэлдэ ...ын ургаса нилээд дээшэлүүлхэ ...й болоо.

...ь ургуулгые эрид һайжа... арга боломжо колхоз бүхэн... ...д бии гэжэ түрүүшүүлэй ... гэршэлнэ. Зэдын аймагай ...нскиин нэрэмжэтэ колхозой ...ой Плюснина нёдондо га бү... 248 центнер үгэрсэ, 244 цент... ...рковь, 368 центнер капуста, 25 ... чеснок хуряаһан байна. ...н аймагай «Коммунизм» ...й звеньевой Цыренжап Пур... 261 центнер үгэрсэ гектар бү... хуряагаа.

...ь дулаалагдаһан хүрьһэндэ ...гээшэ ехэ удхашанартай. Ду... ...даһан хүрьһэндэ эртын овощь ...һаа гадна, тэндэ рассада ...а ашагтай бшуу. Капус... ...дор, кабачки, баклажан, ам... татай перец, дыни, арбуз ургуулжа болохо байна. Рассада тариха аргагүй һаа, дулаалагдаагүй нээмэл хүрьһэндэ овощь ургуулхань тон бэрхэтэй.

Республикын олохон колхозууд парник болон теплицэгүй байжа, ехээр хашатдана. Жэшээлхэдэ, Иволгын МТС-эй харьяата колхозуудта капуста, помидор болон бусад овощь тариха түсэбөө дүүргэхын тула парнигай 11 мянган рама хэрэгтэй. Теэд тэдэ оройдоол 5 мянга шахуу раматай. Тиимэһээ нэгэ рама соо заабаринхиһаа хоёр дахин олон рассада ургуулагдана. Иимэһээ рассадын шанар муу, овощиин ургаса өөдэгүй байдаг.

Эртын овощиин рассада ургуулхын тулада город шадарай колхозуудта, эгээ бага нь, 40 мянган раматай дулаалагдаһан парнигууд, 20 мянган рассадник хэрэгтэй болохо байна.

Гэхэтэй хамта, дулаалагдаһан хүрьһэнэй талмайе үргэдхэхэ хүдэлмэри мүнөө тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Зарим колхозууд парник хэжэ эхилээдүй. Тиимэһээ тэдэнээ һаяын сагта заһабарилжа, шэнээр барижа, парник болон рассадник бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхэ шухала.

Дулаалагдаһан хүрьһые һайнаар ашаглаха хэрэгтэй. Гэбэшье, колхозууд бүхы парнигуудайнгаа 65 хубидань эртэ эдеэшэдэг капустын рассада ургуулна. Үрэһэ парнигтаа апрелиин 17—20-до тараад, июниин 4—10-най үдэр рассадаяа абажа, хүрьһэндэ һуулгадаг гээшэ. Гэхэтэй хамта, рассада дулаан парнигта бэшэ, харин һэрюуншэг, хаамал рассаднигта ургуулхада, шанарынь дулаан парнигайхиһаа һураггүй һайн байдаг. Гадна, хаамал рассадник шэлэгдэһэн парник бариһанһаа 6 дахин үнэгүй юм. Гэбэшье, гансал рассаднигуудые бариад, парниггүй байжа болохогүй. Рассаднигтаа эртэшэг эдеэшэдэг капустын рассада, парнигтаа помидорой, эртэ эдеэшэдэг капустын болон бусадшье эртын овощиин рассада ургуулха хэрэгтэй.

Парнигуудта овощь саг үргэлжэ ургуулдаг болохо тушаа заабарие зарим колхозууд бэелүүлдэггүй байна. Саянтын МТС-эй харьяата «Коммунизм» колхоздо парнигай 1114 рама, рассада ургуулха теплицэ бии. Тиин рассада ургуулһанай һүүлээр эдэ бүгэдэ хэндээшье хэрэггүй болошонхой, буртаг убһэндэ даруулжа байдаг. Хэрбээ рассадын һүүлээр үгэрсэ тарибал, түрүүшынгээ 13 тонно эртын ургаса июниин эсэс багта абажа, 50—60 мянган түхэриг олзо доход оложо шадаха байгаа.

Зарим колхозууд теплицэтэй һаа, парник хэрэггүй гэжэ бодоод, гансата ехэ теплицэ барижа захална. Энэ тон буруу. Амяраа котельнэтэй аад, парниггүй, дулаалагдаһан хүрьһэгүй нэгэ теплицэ ашаглахын тулада ехэ ажал, зөөри гаргагдадаг гэжэ мэдэхэ шухала. Тиимэһээ теплицын хажууда парник, рассадник, дулаалһан хүрьһэ бии болгохо хэрэгтэй.

Гансал дулаалагдаһан хүрьһэндэ овощь ургуулаад хизаарлахагүй, харин газаа редис, салат, шпинат тарихада таарамжатай. Юуб гэхэдэ, эдеэшэхэ сагынь оройдоо 30—35 хоног юм. Теэд колхозууд эдээниие тарижа ургуулнагүй. Батуун һонгино тэрэшэлэн багаар таригдана. Хэрбээ эдээниие шадажа ургуулаад худалдабал, колхозууд горьтой олзо доход абаха һэн. Юуб гэхэдэ, эртын овощиин бэлэдхэлэй сэн нилээд ехэ болгогдоо, мүн магазинуудта сэхэ асаржа тушаахада болохо байна.

Рассада хадаа парник, теплицэнүүдтэ гол түлэб ургуулагдана. Бүхы овощиин 99 процентнь газаа ургуулагдадаг. Парник, теплицын хажуудахи, хүйтэн һалхинай болохоор бэшэ газарта эртын овощь тарижа, ургасыень һайнаар харууһалбал, тэндэһээ нилээд ехэ капуста, помидор, үгэрсэ абтаха байна. Түрүүшүүл эртын овощиин рассадые үтэг шэбхээр хэһэн горшоогхонууд соо ургуулдаг байна. Жэшээнь, зооветинститутдай плодоовощеводствын кафедрын хэһэн туршалгын ёһоор, горшоогхонуудай рассадаар ургуулһан капуста 10—12 үдэр, помидор 8—10 үдэр урид эдеэшээ. Тэрэшэлэн үгэрсэшье түргэн эдеэшэнэ. Тиихэдээ горшоогхонуудай үтэг шоройн зөөлэхэн, уһа шэнгээсэтэй байха зэргэтэй. Горшоогхонуудые торф ба наг шэбхэ хоёрой холисоор хэхэдэ таарамжатай. Гэбэшье, зүбөөр, заабариин ёһоор үтэг шоройгоор хэһэн горшоогхонуудта рассада һайнаар ургадаг. Тиимэһээ 3 хуби үтэг шорой, 1 хуби хүрьһэнэй шорой, хахад хуби уһанда худхагдаһан үхэрэй шабааһан, хахад хуби хюрөөгэй хибэдэһэ холёод, горшоогхонуудые хэхэдэ болохо. Иимэ холисын килограмм бүридэ 3 грамм аммониин сульфат, 6—8 грамм суперфосфат, 1 грамм калийна дабһа оруулха хэрэгтэй.

Иимэ горшоогхонуудые олоор хэжэ, рассадаяа һайнаар ургуулаад, эртын овощь ехээр абадаг болоһон колхозууд огородойнгоо ажахые олзо ехэтэй һалбари болгожо шадаха байна.

К. Шуин, хүдөө ажахын наукануудай кандидат.

Һара бүри аванс үгтэдэг болоо

...ө ажахын артелиин Устав ...колхозно үйлэдбэриин эмхид... ..., артелиин ажал хэрэгые хү... ...гэдэ колхознигуудай эдэб... ...элые саашадань хүгжөөхэ ... «Колхознигуудта һара бүри ...элгэ ба колхозуудтахи ажа... ...лтэ түлөөһэн тухай» КПСС-...эй, СССР-эй Министрнүүдэй ... тогтоолые манай республикын колхознигууд ехэ баяртайгаар угтаа.

Мүнөө Зэдын аймагай зарим колхозуудта һара бүриин аванс үгтэдэг болобо. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдтэ энэ оной январь, февраль һаранuудай ажалта үдэртэ аванс үгтөө. Һаалишан Ханда Цыбикжапова хамта 364 түхэриг, хонишон Дари Цыремпилова 421 түхэриг, мал адуулагша Даши-Молон Мункуев 229 түхэриг, мүн бусад колхознигууд ехэ аванс абаба.

Ажалта үдэртэнь һара бүри аванс үгэлгэ колхознигуудай оролдосо хэшээлые дээшэлүүлнэ. Мүнөө энэ колхозой гэшүүд артелиингээ ажахые улам саашань хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ байна. **Ц. Сагалеев.**

Ленинград. Эдеэ хоолой концентрадуудай комбинадта һүүлшын 5 жэлдэ үйлэдбэриин процессүүдые механизациха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «АПБ» гэжэ автомадуудаар үлтилэгдэһэн кукуруза болон шэниисэ амһарталагдажа байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Корсановайхидай үүсхэлээр

Һургуулинуудта политехническэ һуралсал үргэнөөр дэлгэрүүлэн, һуралсалые ажахытай нягта холбоотойгоор ябуулжа, үхибүүдые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ тон шухала, хүндэтэй хэрэг мүн.

Илангаяа хүдөөгэй һургуули колхоз хоёрой хоорондын холбоо барисаае улам бэхижүүлхэ, бэе бэедээ туһаламжа үзүүлэлсэдэг болгохо гээшэ шиидхэхы удхашанартай.

Байкало-Кударын аймагай Корсаковско дунда һургуулиин багшанарай коллективэй ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эдэбхитэдэй гаргаһан үнэтэ үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, Ториин аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлени болон Алцагай долоонжэлэй һургуулиин багшанарай коллектив бэе бэедээ шефскэ туһаламжа үзүүлхэ тодорхой уялгануудые абаба. Жэшээлхэдэ, һургуулиин коллектив 5 тонно үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха, рассада ургуулха 10 мянган горшоог бэлэдхэхэ, 50 гектар сабшалангай газар дээрэ шулуу түүжэ сэбэрлэхэ, мүн ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри колхознигуудай дунда үргэнөөр ябуулха гэхэ мэтын хүдэлмэри тус колхоздо хэхэбди гэжэ мэдүүлээ.

Тиихэдэ колхозой правлени багшанарай байха нэгэ шэнэ гэр бариха, дархалалгын мастерскоие шухала түхеэрэлгэнүүдээр хангаха хэрэгтэнь мүнгэ үгэхэ, мүн һургуулиин дэргэдэхи һуралсалай-туршалгын талмайе үргэдхэхэ ябадалда туһалха уялга абаа.

М. Цаганов, Ториин аймагай Алцагай долоонжэлэй һургуулиин директор.

Политехническэ һуралсалай түлөө

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые Баргажанай аймагай багшанар тон ехэ баяртайгаар угтаа.

Съездээр табигдаһан зорилгонууд хадаа һуралсал болон үйлэдбэриин хоорондохи таһалдалые дары түргэнөөр усадхажа, политехническэ һуралсалые бодото дээрэнь бэелүүлхыемнай бидэниие, советскэ багшанарые уялгална,—гэжэ Уринска дунда һургуулиин директор нүхэр И. М. Васильев хэлэбэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Баргажанай, Баргажанай Адагай, Баянголой, Уринска дунда һургуулинуудай багшанар съездын шиидхэбэринүүдые дары бэелүүлхын тула бодото уялгануудые абана. Һуралсалай ба хүмүүжүүлгын хэрэгые ажаүйлэдбэритэй нягта холбоотой болгохо гэһэн тодорхой хэмжээ-ябуулганууд хараалагдана.

Кукуруза, хартаабха, овощь тарихадань колхозуудта туһалха хэмжээ-ябуулгануудые һургуулинууд хараална. Мүн һурагшад һуралсалай туршалгын талмай дээрэ хүдөө ажахын олон культурануудые тариха, малай хойноһоо харууһалха гэжэ бэлдэжэ байна.

В. Николаев, Баргажанай аймаг ОНО-е даагша.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй һурагшад уулзаба

Һаяшаг Курумканай дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагшад Баргажанай МТС-эй хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй, мүн аймагай хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаба.

Энэ уулзалга дээрэ МТС-эй директор Печкин, МТС-эй ахалагша инженер Батура, Калининай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша Эрдынеев ба бусад партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө ямараар оролдожо байһан тухайгаа хөөрэжэ үгэбэ. Аймагай ОНО-е даагша Б. Б. Нехуров, КПСС-эй айкомой секретарь Д. Раднаев хүдөө ажахыда эрдэм болбосоролтой хүнүүдэй хэрэгтэй байһан тухай хэлэбэ.

Һурагшад Базаров, Эрдынеева, Исрафилов, Мандаров ба бусад зургаадахи табанжэлэй түсэб бэелүүлгэдэ хабаадалсахын тула һургууляа дүүргээд, хүдөө ажахыда хүдэлхэбди гэжэ нүхэдөө найдуулба. Тэдэнэй уряа халуунаар дэмжэгдэһэн байна.

Уулзалгын һүүлээр 10-дахи классай һурагшад айлшадтаа халуун баяр хүргөөд, концерт харуулаа.

С. Лосолов.

Гол горхонууд дээрэ хаалта олоор бария!

ҮҺАЛАГДАДАГ ТАЛМАЙЕ ҮРГЭДХЭХЭ

...ажалые саашадань хүг... ...ооһо тарянай суглуулба... ... бүхэндэ 11 миллиард ...ргэхэ гэжэ партиин XX ... шиидхэбэринүүд соо зааг... Энэ зорилгонуудые бэе... ...хадаа нэн түрүүн тарил... ...талмайе үргэдхэһэнһөө, ур... ... эрид дээшэлүүлһэнһээ, ...ническэ заабарие нютагай ...айдалда зохилдуулан хэрэг... ... болохо байна.

...ье, манай эндэхи эрхэ бай... ...лангаяа май, июль һара... ...хура бороо тон багаар оро... ...эһээ газарай шииг нойтон ...а, тарянай ургаса ехээр ... байна. Энээнһээ боложо, ...а миин 5—6 центнер тарян... ...аса абтадаг. Энэмнай кол... ...зо доход оруулхаһаа байта... ...р бүхэндэ гаргашалагдаһан ...риин ашые харюулдаггүй ....

...ан гасуурые гаталжа, ороо... ...анай баян ургаса абаха зо... ... манай МТС-эй харьяата ...уд һүүлэй жэлнүүдтэ газар ...ын хүдэлмэрие үргэнөөр ... болоһон байна.

...алаар түрүү колхозуудай ...абаад үзэе. Жэшээлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ кол... ...нүхэр Серапион Кирил... Киселевой хүтэлбэрилдэг та... ...ай бригада жэл бүхэндэ ...һан участогуудһаа дунда ...ктар бүриин 13 центнер ..., 22 центнер овесой ургаса ... Тиихэдэ зарим участо... ...ектар бүриин 19—25 центнер шэниисын ургаса абаһан байна. Иимэ амжалта яагаад туйланаб гэхэдэ, нүхэр Киселев таряалангай газарые уһалха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табина. Мүн тэрэшэлэн бороо багатай жэлдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Раднаевай хүтэлбэрилдэг тарянажалай бригада 60 гектар талмайһаа гектар бүриин 18 центнер шэниисын ургаса абаһан байна. Урдань энэ участогһаа гектарай 6 центнер ургаса хуряадаг байгаа.

Эдэ жэшээнүүд дээрэһээ харахада, уһалагдадаг газарта ороохо тарянай ургаса 2—3 дахин дээшэлһэн байна. Энэ хадаа нэн түрүүн агротехническэ заабаринуудые наринаар сахиһанай ашаар туйлагдаа.

Хэрбээ тарилгын урда тээ газарые уһалбал, ган гасууртай тэмсэжэ болохо байна. Юуб гэхэдэ, хабарай тарилгын үедэ газарай шииг нойтон схэнхидээ 14 процентһээ доошо байдаг. Шииг нойтоор иимэ бага газарта тарилга хэхэдэмнай үрэһэн уһаар дутажа, ехэ муугаар ургадаг байна. Тиимэһээ хабартаа тарилгын урда тээ полиёо уһалха тон шухала гээшэ.

Манай МТС-эй харьяата колхозууд тарилгын урда тээ полиие уһалхадаа ехэнхидээ һайрамай уһа хэрэглэдэг. Энэ хайшан гэжэ туйлагдадаг юм гэхэдэ, гол горхонуудые хаажа, уһыень ехэ канаваар поли руу табижа, үгышье һаа, гол горхонууд дээрэ хаалтануудые барижа, ехэ ехэ сөөрэмүүдые бии болгоод, тэрээн соогоо һайрамай уһа тогтоожо, хэрэгтэй сагтань уһыень хэрэглэдэг, полинуудаа уһалдаг байна. Энэ хоёр аргын алинииншье һайн.

Хаалтануудые хэжэ, газар уһалдаг арга манай эндэ ехэ дэлгэрэнхэй. Илангаяа гол горхонуудта хаалтануудые барихадаа анха түрүүн ямар газарта бариха, поли руу уһыень урадхуулха тухайда газарайнь түхэлые һайса мэдэхэ, шэнжэлхэ хэрэгтэй. Тииһэнэйнгээ һүүлдэ уһалха поли руугаа канава малтаха ёһотой юм. Иимэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри манай эндэ ехэнхидээ намар хэгдэжэ, хабар һайрамай уһанай урдахада бэлэн болоһон байдаг юм.

Дээрэ хэлэгдэгшэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай бригадын (бригадирынь Серапион Киселев) дүй дүршэлые абаад үзэе. Тус бригада намартаа, газарай үшөө хүрөөгүй байхада поли дээрэ канава һубагуудые малтадаг, заһадаг. Хабартаа, апрель һара соо һайрамай уһанай ерэжэ эхилхэдэ, газараа уһалжа захалдаг юм. Газар уһалагшад газарайнгаа уруудамые харалсажа, уһаяа иишэ тиишэнь тараан заладаг, жэгдэ һайнаар уһалхые оролдодог. Зарим газарта уһан удаанаар тогтобол, хабарай тарилгын үедэ тракторнуудай хүдэлмэридэ тойбо хэдэг.

Гадна, нүхэр Киселев энэ хүдэлмэрие үнгэргэхэдөө агротехническэ заабари наринаар сахидаг. Нэн түрүүн тарилгын урда тээ газар уһалхадаа саг болзорыень харалсадаг, полинуудаа һайнаар үтэгжүүлдэг байна. Илангаяа минеральна үтэгжүүлгэ ехээр хэрэглэнэ. Иигэжэ энэ бригадынхид жэл бүхэндэ һайн ургаса абадаг болоһон байна.

Тус бригада гансахан лэ хаалта олоор барижа, һайрамай уһые хэрэглэдэг бэшэ, харин сөөрэмүүдые бии болгодог байна. Тэрэ сөөрэмүүдһээ канавануудые татажа, таряагаа уһалдаг.

Сөөрэмүүдые бии болгохо тушаа нүхэр Киселев 1940 онһоо хойшо оролдоно. Түрүүшээр хаалтануудые барихадаа урданай гээгдэнги арга хэрэглэдэг һэн. Тэрэ үедэ техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэдэггүй, үбэлэй хүйтэндэ ехэнхи хүдэлмэри гараар хэгдэдэг байгаа. Тиимэһээ хаалтануудынь шанар муутайгаар хэгдэжэ, хабарай уһан ерэхэдээ эбдэжэрхидэг һэн. Тиигэжэ түрүүшын хоёр жэлдэ бригадынхидай бариһан хаалтань үрэ үгөөгүй һэн.

Теэд бригада энээгээрээ урмаа хухарангүй, урда жэлэйнгээ алдуунуудые хараадаа абажа, хаалтануудые гурбадахяа барижа эхилһэн байна. Тиигэжэ, 1954 ондо Брянка горхон дээрэ бариһан хаалтань хэдэн жэл соо хэрэглэгдээ. Гэбэшье, энэ хаалтань хододоо заһабарилгада ородог, уһанай ехэ болоходо зарим газараараа сүмэршэдэг һэн. 1954 ондо энэ хаалтыень хабарай уһан мүн лэ эбдэжэрхиһэн байна.

1955 ондо нүхэр Киселевой бригада МТС-эй механизаторнуудтай хамта шэнэ хаалта барижа, сөөрэм бии болгоо. Энэнь 200 метр ута, 3 метр гүнзэгы. Сөөрэмдэ мүнөө хабар эгээн түрүүшынхеэ уһан тогтоогдожо, газар уһалагдаха байна. Эндэһээ ехэ ехэ канаванууд малтагдажа, һубагууд татагданхай. Энэ сөөрэмэй уһаар гансахан таряалангай талмай бэшэ, мүн колхознигуудай бууса шадарай газар, бэлшээри уһалагдаха юм.

Иигэжэ нүхэр Киселевой бригадынхид үндэр баян ургасын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлажа байна. Мүнөө, зургаадахи табанжэлэй түрүүшын хабар тарилгаяа саг болзортонь үнгэргэжэ, бүри ехэ ургаса абахаар зорижонхой.

Мүнөө нүхэр Киселевой бригадын хүдэлмэриин баян дүй дүршэл олохон колхозуудаар дэлгэржэ байна. Иимэ сөөрэмүүд ороохо тарянай болон бусадшье культурануудай үндэр ургаса абаха хэрэгтэ нилээд ехэ туһатай. Гадна, уһаар баян гол горхонууд дээрэ хаалтануудые олоор барижа, сөөрэмүүдые байгуулбал, мүн сабшалангай, бэлшээриин газар уһалжа болохо юм.

Манай МТС-эй мэргэжэлтэд колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй колхоз бүхэнэй доторойнь арга боломжонуудые элирүүлээд, гол горхонууд дээрэ хаалта олоор бариха тушаа шухала хэмжээнүүдые абаа. Мүнөө Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз Илька гол дээрэ нэгэ сөөрэм, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз Брянка гол дээрэ гурбан сөөрэм, мүн Сталинай нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд гол горхонуудые хаажа, сөөрэмүүдые бии болгохо тушаа хүдэлмэри хэжэ эхилһээр үнинэй. Энээнэй ашаар ороохо тарянай ургаса нилээд дээшэлхэ байна.

Мүнөө партиингаа XX съездын шиидхэбэринүүдтэй танилсаад байхадаа, манай МТС-эй механизаторнууд болон харьяата колхозуудай гэшүүд энэ жэлдэ тарилгаяа агротехническэ болзортонь үнгэргэжэ, ороохо тарянай болон бусад культурануудай баян ургаса абахаар зорижонхой. Энэ зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлхэмнай лабтай.

П. Метляев, Ново-Брянска МТС-эй главна агроном.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Һайн столово нээхэ хэрэгтэй

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглахын тулада һүүлэй жэлнүүдтэ Боргойн совхоздо хүдэлхэеэ олон хүнүүд ерэһэн байна. Иигэжэ совхозой хүдэлмэрилэгшэд олон болоо. Эндэхи организацинууд эдээниие байра байдалаар, эдеэ хоолоор хангаха ёһотой байгаа. Теэд энэ олон хүдэлмэришэдтэй газарта мүртэй столово гэжэ байхагүй. Боргойн сельпое даагша нүхэр Балдаев столовын хүдэлмэри һай...руулхын, малшадай дунда худалдаа наймаа эмхидхэхын тулада һаналаа табидаггүй байһан зандаа. Муудашаһан гэртэй чайнань совхозой хүдэлмэришэдые яашье ханганагүй, чайнын шэнэ гэр бариха тухай хэлсэнэгүй.

Боргойн совхоздо ниитын эдеэ хоолой муугаар эмхидхэгдэһэн тухай иимэ баримтануудые харуулая. Нэгэ бишыхан таһагтай, 4 столтой чайна бии. Теэд совхоз 800 гаран хүдэлмэришэдтэй бшуу. Үнөө Зэдын харгыгаар ябаһан хүнүүд эндэ эдеэлхэеэ тогтодог байна. Тиимэһээ чайна соо ходо үймөөн болодог, эндэнь муухай байдаг, саг үргэлжэ архидаан, наншалдаан, шууяан боложо байдаг. Эндэ блюдэнүүд муугаар бэлэдхэгдэнэ, крупа, хартаабха, овощь гэжэ байхагүй. Эндэхи чайные даагша нүхэр Абрамов, сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Балдаев гэгшэд хүдэлмэреэ һайжаруулха гэжэ оролдоногүй.

Хонишод, малшад нүүдэл наймаагаар хангагданагүй. Малай түрэлгын үедэ нэгэдэхи фермэдэ удаан саг соо наймаа асараагүй дээрэһээнь хонишод хорёод километрын газарта ошожо хилээмэ абаха баатай болоно. Эдэ бүгэдые һайжаруулха тухай совхозой дирекци болон профсоюзна организациин эрилтэ хэхэдэ, нүхэд Балдаев, Абрамов гэгшэд ямаршье хэмжээ абанагүй, тиихэдэ Зэдын аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд хооһоор найдуулхаһаа бэшэ юумэ хэнэгүй.

С. Гордеев.

Культурын эмхи зургаанууд хүдэлмэрилнэгүй

Сэлэнгын аймагай Ноёхоной хүдөөгэй клуб ба библиотекэ Маленковой нэрэмжэтэ колхозой клуб соо байдаг юм. Энэ клубай гэр 1954 ондо баригдаа һэн. Теэд колхозой правлени, сомсовет энэ клубай хүдэлмэрие һайжаруулхын түлөө юушье хэнэгүй, наада захань түлеэ бэлдэхэ гэжэ хэншье оролдоногүй. Түлеэгүй дээрэһээ энэ клуб нёдондо намарһаа хойшо хаагдашанхай.

Колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Цыдыпов, сомсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Гончиков үгэеэ ойлголсожо, клубта түлеэ асаруулхын орондо, клубта бидэ ямаршье хабаагүйбди гэжэ өөһэдыгөө зайсуулдаг байна.

«Клубта түлеэ бэлдэхын тула гурба дахин воскресник эмхидхээб» гэжэ аймагай хүтэлбэрилхы органуудта нүхэр Гончиков дуулгаһан байха юм. Үнэн дээрээ, воскресник оройдоошье эмхидхэгдээгүй байна. Тиимэһээ нэгэшье кубометр түлеэн бэлдэгдээгүй.

Партийна, комсомольско организацинуудай секретарьнууд нүхэд Дандаров, Бадмаев гэгшэд клубай хүдэлмэри тухай һаналаа табидаггүй. Мүн Сэлэнгын аймагай культурын таһагые даагша нүхэр Николаев Ноёхондо культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар ябажа байдаг гэжэ тоолоод, һанаа амархан һуужа байдаг.

Хэзээ манай эндэ культурын эмхи зургаанууд хүдэлмэрилдэг болохо юм?

Т. Барлуков.

Телефоноор хөөрэлдэхэнь бэрхэтэй

Хэжэнгын аймаг соо телефоноор хөөрэлдэхэ гээшэ ехэл бэрхэтэй юм. Арай гэжэ «центральнада» телефондоходош, «хөөрэлдэжэ байна» гэжэ абяа гарахашуу болоод, үгы болошодог. Заримандаа оройдоо харюусадаггүй. Телефоноор хөөрэлдэлгые гуримтай болгохын тулада Хэжэнгын аймагай хэлхэсэ холбооной конторын начальник нүхэр Железняк хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Николаев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭГДЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Энэ хүдэлмэрие удааруулжа болохогүй"

Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозуудай хабарай тарилгада муугаар бэлдэжэ байһан тухай статья манай газетэдэ дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар толилогдоһон байгаа.

Манай редакцида Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Большаковой мэдээсэһэнэй ёһоор, аймагай бүхы колхозуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай ябаса тухай асуудал аймгүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, дутагдалнуудые түргэнөөр усадхаха гэһэн хэмжээнүүд хараалагдаба.

Нүхэр А. И. Микоян Карачида ерэбэ

КАРАЧИ, мартын 22. (ТАСС). Пакистанай Республика гэжэ соносхогдоһонтой дашарамдуулан болохоёо байһан һайндэрлэлгэдэ хабаадалсахын тулада СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд мүнөөдэр Карачида ерээ.

Түмэр замай транспортын түрүүшүүлэй Бүхэхитадай конференци

ПЕКИН, мартын 21. (ТАСС). Түмэр замай транспортын түрүүшүүлэй бүхэхитадай конференци мүнөөдэр Пекиндэ нээгдээ гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна.

КНР-эй түмэр замай министр Тэн Дай-юань конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ иигэжэ заагаа. Хитадта түрүүшын табанжэлэй бэелүүлэгдэжэ эхилһэн сагһаа хойшо дүрбэн шэнэ түмэр замай лини, тэрэ тоодо Хитад, Монгол Арадай Республика болон Советскэ Союзые холбоһон Цзинин-Эрлян гэһэн түмэр зам баригдаа. Мүнөө үедэ 15 бусад түмэр зам, заводууд тээшэ ошоһон ба ойһоо модо шэрэхэ хэдэн һалаа харгынууд баригдажа байнхай. Үнгэрһэн 6 жэлэй турша соо хитадай барилгашадтүмэрзамшад 4 мянга үлүүтэй километр утатай магистральна шэнэ зам табиһан, 2 мянган километр утатай түмэр замай бусад лининүүдые заһаһан ба 1.200 километр утатай хуушан замуудые һэргээһэн байна гэжэ Тэн Дай-юань заагаа.

Саашанхи түсэбүүд тухай хэлэхэдээ министр иигэжэ заагаа. Байн байн Хитадай түмэр замуудта электровозууд болон тепловозууд ашаглагдадаг болохо, түмэр бетон шпалнууд, томо рельснүүд хэрэглэгдэхэ юм. Түмэр замуудта автоблокировконууд, транспортна ба барилгын бусад шэнэ техникэ хэрэглэгдэхэ байна.

Конференци дээрэ советскэ түмэрзамшадай делегаци байлсаа. Тус делегацие СССР-эй зам харилсаанай министерствын научно-техническэ соведэй түрүүлэгшын орлогшо И. П. Угаров толгойлно.

Хитадтахи социалистическэ шэнэдхэн байгуулга

ПЕКИН, мартын 22. (ТАСС). Гүрэнэй статистическэ управлениин мэдээсэлые «Жэньминьжибао» газетэ толилоо. Тэрэ мэдээсэлэй ёһоор Хитадай промышленна үйлэдбэриин ниитэ хэмжээн дотор энгэй промышленностиин хубита үнгэрэгшэ жэлдэ 16 процент болодог байгаа һаа, энэ оной январиин эсэсэй үеэр оройдоол 2 процент болоһон байна. Энэ хадаа промышленностиие социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулгада шиидхэхы удхашанартай илалтын туйлагдаһые гэршэлэн харуулна гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Ороной промышленностиие социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха талаар хүдэлөөнэй дэбжэлтэ энэ оной январьһаа эхилээ. Хитадай томо ба дундуур 118 городой энгэй промышленна предприятинууд мүнөө булта даа шахуу гүрэнэй-энгэй холимол предприятинууд болоо. 1956 оной январьда 60 мянган энгэй мастерскойнууд, фабриканууд болон заводууд гүрэнэй-энгэй предприяти болгогдоо. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, промышленностиие социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха талаар КНР-эй нэгэдэхи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан даалгабари нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдээ.

Техническэ кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар Индидэ СССР туһаламжа үзүүлнэ

ДЕЛИ, мартын 22. (ТАСС). Арадай палатын заседани дээрэ асуудалнуудта харюусахадаа, Индийскэ металлургическа заводуудта хүдэлмэрилхэ индийскэ хүдэлмэрилшэдые, технигүүд болон инженернүүдые советскэ мэргэжэлтэдэй һургаха түсэб тухай Индиин металлургическа промышленностиин министр Кришнамачари дэлгэрэнгыгээр мэдээсээ.

Тэрэ иигэжэ хэлээ. Мэргэжэлгүй ба мэргэжэл багатай 4.500 хүдэлмэришэн түсэбэй ёһоор хоёрһоо арба һара хүрэтэр һуралсал гараха юм; мүн жэлэй турша соо мэргэжэлтэй 300 хүдэлмэришэн бэлэдхэгдэхэ байна. Гадна, 500 инженер ба технигүүдэй мэргэжэл дээшэлүүлэгдэхэ юм.

300 шахуу мэргэжэлтэй хүдэлмэришэн, 135 инженер ба технигүүд мэргэжэлээ дээшэлүүлхын тулада СССР-тэ эльгээгдэхэ байна.

Корейн ажалай партиин ЦК-гэй пленум

ПХЕНЬЯН, мартын 22. (ТАСС). Корейн ажалай партиин Центральна Комитедэй пленумэй мартын 20-до болоһон тухай мэдээсэлые «Нодон Синмун» газетэ мүнөөдэр толилоо. КПСС-эй XX съездэ Корейн ажалай партиин ЦК-һаа ерэһэн делегацие толгойлогшо Корейн ажалай партиин ЦК-гэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Цой Ен Генэй элидхэлые пленум зүбшэн хэлсээ.

КПСС-эй XX съездын зүбшэн хэлсэһэн хэдэн шухала асуудалнуудта, тусхайлбал, социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха тухай, мүнөөнэй оршон байдалда дайн сэрэгые зайсуулжа болохо байһан тухай, элдэб оронуудай социализмда орохо формонууд тухай, партиие хамтаараа хүтэлбэрилхэ ленинскэ гол ёһон тухай асуудалнуудта элидхэлшэ тогтожо хэлээ.

Корейн ажалай парти хадаа КПСС-эй XX съездын дүй дүршэлдэ үндэһэлэн Эхэ оронойнгоо нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө, республикын хойто хубида социализмын үндэһэ һуури байгуулхын түлөө тэмсэлээ шангадхаха ёһотой гэжэ Цой Ен Ген заагаа. Корейн ажалай партиин эмхидхэлэй ба үзэл сурталай нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ, идеологическа хүдэлмэридэ ёһо тэдыгээр хандаха ябадал усадхаха, марксизм-ленинизмые творческоор шудалан хэрэглэхэ шухала гэжэ тэрэ заагаа.

Корейн ажалай партиин ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Ким Ир Сен пленум дээрэ үгэ хэлээ.

Партийна бүхы организацинууд, партиин тус тус гэшүүд КПСС-эй XX съездын документнүүдые гүнзэгыгөөр шудалха, партийна хүдэлмэри һайжаруулха ёһотой гэжэ пленумэй баталан абаһан шиидхэбэри соо онсо тэмдэглэгдэнэ.

Индиин Арадай палатын заседани дээрэ Неругэй хэһэн мэдүүлгэ

ДЕЛИ, мартын 22. (ТАСС). Оборонын министерствын талаар мүнгэ зөөри һомолхо тухай асуудалые Индиин Арадай палата үсэгэлдэр зүбшэн хэлсээ.

Неру үгэ хэлэхэдээ ороноо хамгаалха талаар индийскэ правительствын ябуулдаг политикын гол ёһые пайруулһан байна.

Пакистанда үзүүлэгдэдэг американска сэрэгэй туһаламжа, мүн һүүлэй үедэ хилэ дээрэ болоһон тулалдаанууд ороноо хамгаалхаар хэр зэргэ бэлэн байһан тушаамнай һанаа зоболго үүдхээ гэжэ Неру тэмдэглээ. Тэрэ иигэжэ хэлээ: «Агууехэ гүрэнүүдэй нэгэ зүгһөө сэрэгэй туһаламжа (Пакистанда — **Ред.**) үзүүлэлгэ Индиин өөрыгөө хамгаалха хэрэгтэ мүнөө үедэ ехэ нүлөө үзүүлхэ ёһотой байһаниинь сохомтой. Тиимэһээ энэ оршон байдалые хараадаа абан, өөрыгөө хамгаалха ябадалые бидэнэр хаража үзэхэ ёһотойбди».

Ороноо хамгаалхын тулада хүндэ промышленностиие хүгжөөхэ тон шухала байһаниие онсолон тэмдэглэхэ зуураа, Неру иигэжэ хэлээ. Үнэхөөрөөл бэеэ даанхай байдал хангахын тулада арми ба далайн-сэрэгэй флодһоо гадна, промышленна болон техническэ базатай болохо хэрэгтэй.

Энээнтэй дашарамдуулан, ороноо хамгаалха хэрэгтэ табанжэлэй түсэбэй ехэ удхашанартай байһые Неру заагаа. «Экономическа хүгжэлтын талааршье, мүн өөрыгөө хамгаалха талааршье промышленностиие байгуулга, машинануудые бүтээдэг хүндэ промышленностиие байгуулга манай шухала зорилго болоно».

Бүхы оронуудтай хани ёһоной харилсаатай байлга ороноо хамгаалха хэрэгтэ зүбөөр хандалга болохо байна гэжэ Неру тэмдэглээ. «Дайнай болохо тиимэ ехэ аюул мүнөө дээрэ үгы гэжэ би тоолоноб. Гэбэшье, дайнай гэнтэ боложо магад байһан ушарые хэрэгсээнгүй гаража шадахагүй байнабди» гэжэ тэрэ хэлээ.

Сэрэгэй союзууд, мүн тэдээндэ хабаадагшадта хариин гүрэнүүдэй зүгһөө сэрэгэй туһаламжа үзүүлэлгэ Индиин ба Азиин бусад оронуудай экономическа хүгжэлтэдэ бэрхэшээл тохёолдуулна гэжэ зааха зуураа, үгынгөө түгэсхэлдэ Неру иигэжэ хэлээ: «Сэрэгэй хэлсээнүүд болон союзуудые баталалгые, мүн сэрэгэй туһаламжа үзүүлэлгые бидэнэр буруушаанабди. Амгалан байгуулалтын ба хүгжэлтын талаар үзүүлэгдэдэг туһаламжануудые бидэнэр һайшааха байнабди. Юуб гэхэдэ, энэ туһаламжа оронииe, тэрэнэй сэрэгэй хүсэ шадалые бүри ехээр бэхижүүлхэ байна...»

Эльба дээрэхи уулзалгада советскэ талаһаа хабаадаһан хэдэн хүнүүдые США-да ерэхыень уриба

Эльба дээрэ советскэ ба американска сэрэгүүдэй уулзаһанһаа хойшо 11 жэлэй ой гүйсэһэндэ зорюулагдан болохо суглаанда хабаадахын тулада дэлхэйн хоёрдохи дайнда хабаадаһан советскэ бүлэг ветерануудые энэ оной апрелиин 25-най урдуур эльгээхые «Эльба дээрэхи уулзалгада американска талаһаа хабаадагшадай» организациин секретарь Джозеф Половский гэгшэһээ Эльба дээрэхи уулзалгада хабаадагшадай Советскэ Комитедэй нэрэ дээрэ һаяхан уряал абтаһаниинь мэдээжэ. Советскэ Комитет хадаа энэ уряалыень хүлеэн абаад, американска ветерануудта бэшэг эльгээгээ. Хани ёһоной уряалайнь түлөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхэ зуураа, дэлхэйн хоёрдохи дайнда хабаадаһан советскэ ба американска ветерануудай уулзалга эб найрамдалай хэрэгтэ, мүн США-гэй болон Советскэ Союзай арадуудай хоорондоо үгээ ойлголсолгодо туһалха гэжэ найдажа байһанаа бэшэг соогоо элишэлэн мэдүүлһэн байба.

Индонезийскэ шэнэ правительствын программа

ПЕКИН, мартын 22. (ТАСС). Али Састроамиджойо түрүүтэй Индонезиин шэнэ правительство өөрынгөө программа толилоо гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Джакартаһаа дамжуулна.

Программа соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Индонезиин правительство хадаа Бандунгска конференциин шиидхэбэринүүдтэ зохилдуулан, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн гадаадын бэеэ даанхай политика ябуулха байна. Правительство хадаа Индонезиин ба Голландиин хоорондо 1949 ондо баталагдаһан тэгшэ бэшэ хэлсээе болюулха, Баруун Ирианиие республикатаяа нэгэдүүлхые оролдохо байна.

Правительстводa эсэргүү ябуулга хэдэг бандануудые усадхажа, бүхы орон дотороо «хуулита ёһо гурим» дахяад тогтоохо шухала байһан тухай программа соо заагдана.

Финансово-экономическа талаар Индонезиин экономикые хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб бэелүүлхэ, национальна промышленностяа хариин оронуудай капиталай зүрилдөөнһөө хамгаалха ябадал программа соо хараалагданхай.

Гүрэнэй засагые бэхижүүлхэ, сэрэгэй уялгата алба байгуулжа, республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдые бэхижүүлхэ гэжэ программа соо мүн лэ хэлэгдэнэ.

Американска дипломадуудай зүблөөн

НЬЮ-ЙОРК, мартын 22. (ТАСС). Зүүн-Урда Азиин ба Номгон океанай баруун талын оронуудта байдаг США-гэй дипломатическа түлөөлэгшэдэй гурбан үдэрэй зүблөөн Токиодо болоод, үсэгэлдэр дүүрээ гэжэ Японоһоо мэдээсэнэ. Дурсагдаһан районой оронуудта өөрынгөө аяншалһанай дүнгүүд тухай США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес элидхэл хээ.

Американска информационно агентствонуудай мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, Зүүн-Урда Азида ябуулагдадаг американска гадаадын политикын үмэнэ табигдаһан асуудалнуудые зүблөөн хаража үзэһэн байна. Эдэ оронуудтай США-гэй экономическа харилсаанууд тухай асуудалнуудта шэнэ ёһоор хандадаг болохо гэжэ хэлсэгдээ. Юуб гэхэдэ, мүнөөнэйнь харилсаан хадаа азиатска оронуудта ехээр дурагүйтэлгэ үүдхэнэ. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй энэ районда «бүри шадамар» политика бэелүүлдэг болохо шухала гэжэ американска дипломадуудай зүблөөн мэдэрээ. Тиихэтэй хамта, Азидахи сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй «хүсэ шадалые» улам бэхижүүлхэ гэжэ зүблөөнэй үедэ хэлсэгдээ.

Газарай хүдэлэлгэһөө уламжалан хохидолдо ороһон Ливанай хүн зондо Советскэ Союзай туһаламжа

БЕЙРУТ, мартын 22. (ТАСС). СССР-һээ Ливанда байдаг Посланник С. П. Киктев Ливанай президент Камиль Шамунда мүнөөдэр орожо, Ливанда газарай хүдэлэлгэ болоһон тушаа Советскэ правительствын ба советскэ арадай һанаагаа зобожо ба шаналжа байһые тэрээндэ, мүн Ливанай арадта мэдүүлһэн байна.

Газарай хүдэлэлгэһөө уламжалан хохидолдо ороһон Ливанай хүн зондо туһаламжа болгон 100 мянган түхэриг үгэхэ гэжэ СССР-эй Улаан Хэрээһэнэй ба Улаан Хахад Һарын Обществонуудай Союзай Гүйсэдкомой шиидхэһэн тухай посланник С. П. Киктев президент Шамунда мэдээсээ.

Советскэ Союзай правительствын ба арадай ехэ анхарал хандуулһан ба шаналһанайнь түлөө ехээр баясанаб гэжэ президент Шамун хэлээд, шаналалаа мэдүүлһэнэйнь ба туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Советскэ правительстводa, советскэ арадта өөрынгөө зүгһөө, тэрэшэлэн Ливанай правительствын ба арадай зүгһөө халуун баясхалан дамжуулхыень посланнигые гуйһан байна.

Лаосой правительство байгуулагдаба

ПАРИЖ, мартын 22. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Лаосой столица Вьен-Тьянһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, прогрессивнэ партиин гэшүүн принц Суванна Фумын байгуулһан шэнэ правительствын составые Лаосой Национальна суглаан үсэгэлдэр баталаа. Тиигэжэ һара үлүүтэй саг соо үргэлжэлһэн правительственна кризис зайсуулагдаба.

Лаосой прогрессивнэ партиин, бэеэ даанхайшуулай партиин, демократическа партиин, Лаосой национальна союзай түлөөлэгшэдһөө болон партийнабэшэ хүнүүдһээ шэнэ правительство бүридүүлэн байгуулагдаа.

Принц Суванна Фума урдын кабинедтэ премьерэй орлогшын ба оборонын министрын тушаалые даадаг байһан аад, шэнэ правительстводa премьерэй тушаалһаа гадна, мүн гадаадын хэрэгүүдэй, оборонын, пропагандын ба дайнай инвалидуудай министрнүүдэй тушаалнуудые дааха болоо. Урдын премьер-министр Катай премьер-министрын орлогшын болон гүрэнэй министрын тушаалые дааха болоо.

Шэнэ правительствын программа Патет-Лаогой сэрэгэй частьнуудай байдал тухай асуудал гуримшуулха, ороной национальна экономикые һэргээхэ, эбтэйгээр зэргэ оршон байха табан ёһо гуримда үндэһэлэн, Лаосой дотоодын хэрэгүүдтэ хариин оронуудай хамааралсалгада эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн гадаадын политика бэелүүлхэ ябадал хараална.

Суданай тусхайта нэрэ

КАИР, мартын 22. (ТАСС). АНА агентствын дамжуулһанай ёһоор, «Республика Судан» гэһэн тусхайта нэрэ Суданда олгохо гэжэ суданска правительство мартын 21-дэ шиидхэбэри гаргаа.

Алжиртахи байдал

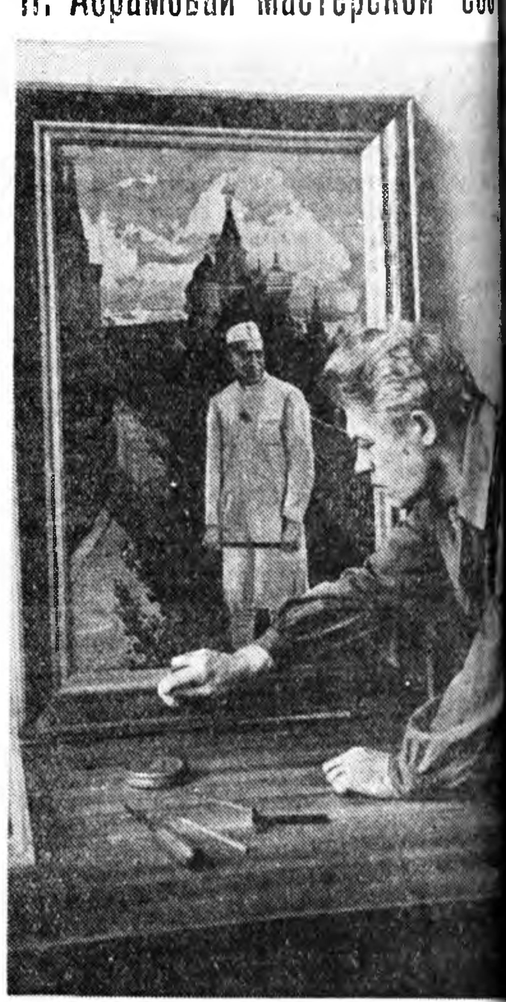
ПАРИЖ, мартын 21. (ТАСС). Парижска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор французска шэнэ сэрэгүүд ба сэрэгэй техникэ Алжир эльгээгдэхэнь. Алжирска Бон ба Флиппвиль гэжэ портнууд шадарай районда сэрэгэй хоёр корабль эльгээгдээ. Мүнөө үедэ Хойто Африкада 334 мянган французска солдат бии гэжэ «Орор» газетэ мэдээсэнэ. Газетын бэшэһэнэй ёһоор энэ хадаа Франциин бүхы ябаган сэрэгэй хахадынь болоно. Французска оборонын министр Буржес-Монури үсэгэлдэр Алжирта ерээ.

ПАРИЖ, мартын 21. (ТАСС). Франс Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор Алжирска парламентска делегаци Франциин президент Рене Котида үсэгэлдэр ороод иигэжэ мэдүүлээ. «Алжирска асуудалые шиидхэхын тулада заатал һаа хүсэ хэрэглэхэ хэрэгтэй бэшэ, харин французска конституциин ёһоор ажал хэрэгээ демократическа ёһоор хүтэлбэрилхые хүсэжэ байһан бүхы арадай гүнзэгы ехэ, нэгэн һаналта эрмэлзэлгые анхаралдаа абаха хэрэгтэй».

Урда Корейдэ промышленна үйлэдбэри хороогдоно

ПХЕНЬЯН, мартын 22. (ТАСС). Урдакорейскэ Хабтон Тхонсин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Сеулай 1.406 заводууд, фабриканууд болон гар урлалгын мастерскойнуудай оройдоол 452 предприятинь (32 процентнь) 1955 ондо хүдэлмэрилһэн байна. Агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнгэ зөөриин, түүхэй эдэй болон электроэнергиин дутадаг дээрэһээ үлдэгшэ предприятинуудынь хаагдаһан байха юм.

Уранзурааша Н. Абрамовай мастерской соо

Маркетри хадаа хэдэн зуун жэлдэ мэдээжэ болоһон уранзурагуудай нарин хүдэлмэриин нэгэниинь юм. Энэ хүдэлмэри ехэнхидээ элдэб янзын модонуудһаа суглуулагдажа бүтээгдээд, нимгэн фанерэ дээрэ дойбодтуулан зураглагдаһан ба угалзатуулан няагдаһан байдаг. Энэ хадаа хэдэн олон элдэб янзын үнгэтэйгөөр, һайханаар бүтээгдэдэг байна.

Москвагай уранзурааша Николай Абрамов хуушанай искусствын гайхамшагта мастер юм. Тэрэ энэ хүдэлмэрээ тусхай хурса хутагаар хэжэ, скульптурна дүрсэнүүдые, орнаментнуудые, хээ угалзаар гоёолготой һайхан зурагуудые бүтээдэг байна.

Тэрэнэй бүтээһэн «Иван Сусанин» гэжэ дүрсэ бүгэдэндэ мэдээжэ болонхой. Нүхэр Абрамов «Джавахарлал Неру Москва Кремль соогуур ябана» гэһэн зураг шадабаритайгаар бүтээ... байна.

Уранзурааша Н. Абрамов мүнөө шэнэ зурагуудые бүтээ... байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уранзурааша Н. Абрамов мастерской соо...

ТАСС-эй фотохронико

Залуу хонишодой үүсхэл

Баргажанай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо хоёр залуу хонишод бии. Саша Хонхоев хэдэн жэлэй туршада хонидые адуулха зуураа, нилээд дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө Саша Хонхоев 460 эхэ хонидые адуулна. Үдэр бүри һүхэ хүрзэ хоёрые арадаа үргэлөөд, хонидоо адуулхаяа тэрэ гарадаг юм. Хүрзөөрөө саһа этэн хагда гаргажа, һүхөөрөө бороложо сабшажа, хонидтоо эдюулнэ.

Тэрэнэй нүхэр Толя Усынин 570 эрье хонидые адуулдаг. Толя өөрынгөө нүхэр Сашын үүсхэлые дэмжэжэ, ходо һүхэ хүрзэ хоёрые ябадаг болоо.

Эдэ хоёр адуулжа ябаһан доо үдэртөө хоёр дахин ... Хонидынь булта тобир тарга... даа, нэгэшье толгой гарзаг... ондо орожо байнхай.

Саша Хонхоевой адуулдаг... рада эртын түл абалга түлэг... даа ябажа байнхай. Мүнөө 36... ган абтаад байна. Шэнэ түл... но-базова аргаар түлжүүлэгд...

Үнгэрэгшэ жэлдэ Саша Х... 600 ажалта үдэр, Толя Усын... шахуу ажалта үдэр олоо.

Д. Гырге...

Воскресник үнгэргэгдэбэ

Дээдэ Худанай сомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой (Хэжэнгэ) гэшүүд малдаа дулаан, һаруул байра барихын тула барилгын модо бэлэдхэжэ байна. Һаяхан тус колхозой правлениин, партийна организациин үүсхэлээр нэгэ үдэрэй воскресник үнгэргэгдэбэ. Энэ воскреснигтэ Чесанын МТС-эй механизаторнууд олоороо хабаадалсаа. Энэ үдэр хамта дээрээ 78 хүн ойдо гаража, отолһон байна.

Эдэнэй хэһэн ажалай дүн... хада, 140 гаран кубометр һа... нартай барилгын модон отол... 50 гаран кубометр модон ба... газарта зөөгдэһэн байба. ... зөөлгэ дээрэ механизаторну... хайлов, Лазарев, Чинкерен... роев болон бусад жэшээтэ һ... ажаллаһан байна. **С. Цыб...**

Модошодой клубта

Ажалай үдэрэй һүүлээр Курбын леспромхозой клубта хүдэлмэришэд хододоо олоороо сугларжа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэдэг юм.

Энэ клуб киноустановкотой болонхой, недели бүхэндэ 4—5 дахин кино харуулагдана. Клуб со... лиард, шатар, нааданай б... хэрэгсэлнүүд бии.

Мүнөө үедэ клубые даа... хэр Воробьев XX съездын ма... нуудые модошодто ойлгуул... нэ.

Д. Дорж...

Һурагшад колхоздо туһална

«Улаан-Бургалтай» колхоз Ториин аймагай томохон колхозуудай нэгэн юм. Энэ колхоз гол түлэб малажал эрхилдэг, хонидые илангаяа олоор үсхэбэрилдэг. Доодо Бургалтайн долоон жэлэй һургуулиин пионернүүд болон һурагшад энээниие хараадаа абажа, колхоздо туһалха зорилгоор хонидой нэгэ фермые энэ үбэл шефтээ абаһан юм.

Пионернүүд фермэдээ үдэр бүри ерэжэ, хурьгадые эдеэлүүлэлсэдэг, байрыень сэбэрлэлсэдэг болонхой. Даажа абаһан 120 хурьгадынь һайнаар тэнжэжэ байна. Пионернүүд хурьгадай тэнжэсые адаглан харахын тула тусхай дневник хэ...

Хонидой энэ фермэдэ пион...һээ гадна багшанаршье ерэд... нэр неделидээ хоёр дахин ... фермын малшадые орон дот... уласхоорондын һүүлшын һо... танилсуулдаг. Багшанар мү... фермын малшадые парт... съездын материалнуудтай ... суулжа байна. Дайшалхы ... һанууд фермэдэ саг үргэлжэ... дана. Пионернүүд болон һу... шефтээ абаһан фермэдээ ху... харууһалхаһаа гадна, үе үе ... лэ элдэб һонирхолтой зүжэг... церт малшадта харуулдаг бо...

Р. Гармаж...

Һэлюурдэгшэдэй һорёон

Жэл ерэхэ тудам манай республика дотор олон хүнүүд һэлюурдэлгын спортоор һонирходог боложо байна. Энэ спортдо дуратай хүбүүд, басагад гол горхон дээрэхи мүльһэнэй хайлахые хүлеэжэ ядана.

«Спартак» гэжэ һайндуранай спортивна обществын һэлюурдэгшэд Үдэ голой харзада һорёо хэжэ захалба. Спортсменүүд Вл... Костин, Феликс Хабухаев, ... Андросюк, Павел Лаптев б... Үдэ гол дээрэ ерэжэ, тренер... мир Павлович Большиной ... ри доро байдарка, каноэ гэж... сонуудые һэлюурдэлгээр ту... заняти үнгэргөө.

А. Т...

СУУД

Н. П. Зеленецкий Кяхтын аймпотребсоюзай складые даагшаар хүдэлмэрилхэ зуураа, эд бараа складһаа сэхэ худалдаад, мүнгыень өөрынгөө хэрэгсэлдэ гаргашалдаг, архи уудаг байгаа.

Тиин энэ муухай хэрэгээ далдалхын тула складһаа худалдаһан эд бараагаа сельподо тушааһан тухай худал хуурмаг фактурануудые бэшэдэг байгаа. Мүн ажалдаа албан хойрогоор хандажа, тоо бүридхэлые бусайдуулһан байха юм. Тиигэжэ Зеленецкий 41653 түхэри... мүнгэ үриһэн байна.

Кяхтын аймагай арад... Н. П. Зеленецкиин хэрэгые ... үзөөд, СССР-эй Верховно... Президиумэй 1947 оной ... нэй Указай 4-дэхи статья... һөөр, тэрэниие 12 жэлээр ... ларуулгын ажалай лагерь... хэ, 41653 түхэригэй гар... рээндэ түлүүлхэ гэжэ шиид...

Редакторай ... О. ГОМ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-42, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59, пропаганды и переводов ..., культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00721. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...